



# STAROVIČSKÝ

Z P R A V O D A J

PROSINEC 2022

ČÍSLO 97



*Adventní koncert*



*Vánoční strom  
u kulturního domu*







## Úvodník

Vážení spoluobčané, průběh letošního podzimu je charakteristický suchým a teplým počasím, bohužel ani následná předpověď od termínu neslibuje výraznější změnu. S tímto obdobím je spojena také celá řada nutné administrativy vztahované ke správě obce- jednou z nich je stanovení výše poplatků, které musí každý

občan v příštím roce uhradit. Největší finanční zátěž představuje poplatek za stočné a za likvidaci odpadu. Určitě je Vám všem známá současná nepříznivá situace ve většině evropských států včetně České republiky, kdy meziroční inflace dosahuje 14%, ceny paliv u tankovacích stanic nejsou stabilní a ceny elektřiny i plynu jsou několikanásobně dražší než v minulém roce. Všechny tyto skutečnosti se projevují v extrémním nárůstu cen zboží i životních nákladů nás všech. Týká se to samozřejmě i výše uvedených poplatků, kde je cena dopravy a elektrické energie velmi výrazným faktorem jejich finální ceny. Pro příští rok si můžeme poprvé od vybudování čistírny odpadních vod stanovit sami reálné ceny poplatku za likvidaci odpadních vod, dosud musely být dodržovány podmínky poskytovatele dotace Státního fondu životního prostředí. Stočné na rok 2023 tedy bylo stanoveno dle skutečných příjmů a výdajů tak, aby byla i nadále odváděna požadovaná část výnosů do fondu obnovy infrastruktury a rozpočet této kapitoly byl vyrovnaný. Takto vypočtená hodnota stočného činí 59,35 Kč/ m3 a je nyní o 9,63 Kč menší než v loňském roce, o 12,15 Kč menší než stočné VaK Břeclav na rok 2023 a o 20,31 Kč menší, než by nám dle fondu pro příští rok předepisovala finanční analýza dotačního titulu.

U poplatku za likvidaci komunálního odpadu a bioodpadu je situace zcela opačná- v minulých letech byla jeho výše minimální, čímž byla kompenzována vyšší sazba za stočné. Poplatek za svoz a uložení komunálního odpadu musel být na příští rok bohužel stanoven, stejně jak tomu bylo v minulosti, paušální formou, protože po komunálních volbách již nebyl dostatečný prostor připravit nový systém zohledňující konkrétní množství odpadu v jednotlivých domácnostech a dostatečně podrobně jej přiblížit občanům. Výše poplatku na rok 2023 činí 600 Kč/ občana/rok. Pokud se podíváme na celkové výdaje vztahované k likvidaci komunálního a bio odpadu, vychází nám částka 1166 Kč na obyvatele a rok, tzn. že obec musí doplatit na každého občana 566 Kč. Od 1.1.2023 se proto předpokládá zpoplatnění některých komodit na sběrném dvoře, což by mělo být předmětem schválení zastupitelstvem obce na jeho prosincovém zasedání - týkat by se mělo stavební suti (dosud byl zpoplatněn jen odvoz většího množství suti do areálu Klask družstva Starovičky) a pneumatik. Podrobnosti k této problematice spolu s výhledem na předpokládaný systém likvidace odpadu od roku 2024, a také detailní kalkulaci ke stanoveným poplatkům na příští rok můžete nalézt v dalších článcích tohoto výtisku zpravodaje.

Občané tak v součtu obou poplatků zaplatí za rok 2261,80 Kč, což je sice o 80,36 Kč více než v loňském roce, ale vzhledem k současnému trendu inflace a extrémně vysokých cen energií jde o poměrně přijatelnou cenu. Věřím, že se i díky Vašemu úsilí podaří udržet výši poplatků bez extrémního navyšování v takových mezích, aby byl zároveň také akceptovatelný doplatek obce při stanovení jeho výše v dalších letech.



Vladimír Drbala  
starosta obce

## Víte, že v r. 2022

- bylo podáno samostatně nebo ve spolupráci s místními organizacemi celkem 5 žádostí o dotace, z nichž 2 byly úspěšné a 2 se dosud projednávají?
- **byly získány pro naši obec dotační finanční prostředky ve výši 2 184 000 Kč?**
- byl proveden nákup traktoru Steyr 4100 Kompakt včetně přívěsného nosiče kontejnerů?
- **byl jako příslušenství traktoru zakoupen příkopový mulčovač Tehnos MB 170 LW a příkopové rameno Femac DOC 302?**
- byl proveden nákup motorového závěsného vysavače listů Laski VD 455?
- **byl proveden nákup elektrocentrály Heron a motorového čerpadla Heron na vodu?**
- byl zakoupen modeláři vyrobený přesný model památníku tanku na podstavci?
- **byl zakoupen přívěsný vozík za osobní automobil Agados NP7 Alux 27?**
- byl zakoupen pro potřeby veřejnosti invalidní vozík Brezy PariX2?
- **byl osazen nový lavicový set v lokalitě „adopce stromů“ Táčky jako náhrada za původní?**
- byla provedena rekonstrukce střechy a kuchyňky budovy obecního úřadu?
- **bylo v rámci dotačního titulu SFDI osazeno světelné signalizační zařízení přechodu pro chodce pod kostelem?**
- byl v rámci dotačního titulu IROP vybudován chodník pro pěší v lokalitě Zahrady I.?
- **byly v rámci dotačního titulu JmK osazeny ve sportovním areálu nové fotbalové hliníkové branky a realizována výměna nefunkčních zařízeníových předmětů sociálního zařízení kabin?**
- byly provedeny pracovníky obce nátěry dřevěných konstrukcí všech dětských hřišť?
- **bylo v přísálí kulturního domu osazeno 5 ks fotoobrazů s tematikou krojových hodů v obci?**
- byly v sále kulturního domu osazeny velkoformátové historické letecké snímky obce z let 1938 a 1962?
- **byly v rámci náhradní výsadby v lokalitě Zahrady a střelnice Podkova nově vysazeny vzrostlé stromy v celkovém počtu 150 ks?**
- byly nově vysazeny 3 vzrostlé stromy v parku na ulici Zahradní?
- **byla provedena úprava terénu na části trasy podél Starovičského potoka a podél polní cesty v lokalitě „Štarvičary“?**
- bylo provedeno drcení suti v areálu Klask družstvo Starovičky v množství 1500 tun?
- **byly vyhotoveny projektové dokumentace na odbahnění rybníčku Luža, úpravy terénu v lokalitě budoucí výsadby zeleně u Luže a inženýrských sítí v lokalitě výstavby rodinných domů Zahrady II?**
- byla provedena údržba parkoviště na kostkové komunikaci na okraji obce ve směru na Hustopeče a zajištěn jeho zpoplatněný provoz v období červen- srpen?
- **bylo zorganizováno setkání celkem 3 ročníků jubilantů v kulturním domě?**
- byly rozděleny dotace pro činnost a podporu místních zájmových organizací a jednotlivců ve výši 110 000,- Kč?
- **se narodilo v obci 8 dětí?**
- se počet obyvatel obce snížil oproti předcházejícímu roku o 1 občana na celkový počet 871?

### Seznam žádostí o dotace z grantů JmK

#### 1. Dotační program Podpora rozvoje venkova JmK.

„Starovičky – rekonstrukce budovy obecního úřadu“

Žadatel: Obec Starovičky, investiční projekt 894 tis. Kč,  
požadovaná dotace 250 tis. Kč.

**Přiděleno 217 tis. Kč.**

#### 2. Dotační program JSDH.

„Starovičky – doplnění výstroje a výzbroje 2022“

Žadatel: Obec Starovičky, neinvestiční projekt 142 tis. Kč,  
požadovaná dotace 100 tis. Kč.

**Zamítnuto.**

#### 3. Dotační program Podpora sportu v JmK.

„Starovičky – výměna zařízenívacích předmětů  
sportovního areálu“

Žadatel: TJ Starovičky z.s., investiční projekt 236 tis. Kč,  
požadovaná dotace 118 tis. Kč.

**Přiděleno 107 tis. Kč.**

### Seznam žádostí o dotace z grantů Ministerstva pro místní rozvoj.

#### 4. Dotační program Podpora obnovy a rozvoje venkova.

„Starovičky- obnova vozovky a parkovacích stání“

Žadatel: Obec Starovičky, investiční projekt 3 519 tis. Kč,  
požadovaná dotace 2 815 tis. Kč, žádost byla podána v XII.2021

**Zamítnuto.**

### Seznam žádostí o dotace z fondu IROP

#### 5. Dotační program Integrovaný regionální operační program v rámci MAS Hustopečsko

„Starovičky, Zahrady - 1. Etapa, Komunikace a IS pro výstavbu  
RD, SO 101 Komunikace a zpevněné plochy, propustek“

Žadatel: Obec Starovičky, investiční projekt 1 799 tis. Kč,  
požadovaná dotace 1 680 tis. Kč, žádáno v roce 2021

**Přiděleno 1 680 tis. Kč.**

#### 6. Dotační program Integrovaný regionální operační program- 24. výzva- Základní školy

„Vybudování nových učeben, školní družiny, šaten včetně  
dalšího zázemí, nová fasáda budovy a zajištění bezbariérovosti  
v ZŠ Starovičky“

Žadatel: Obec Starovičky, investiční projekt 58 795 tis. Kč,  
požadovaná dotace 40 000 tis. Kč

**Dosud projednáváno.**

### Seznam žádostí o dotace z grantu Státního fondu životního prostředí

#### 7. Dotační program Národní program Životní prostředí.

"Výsadba dřevin v lokalitě Pod Novými horami v k.ú. Starovičky"

Žadatel: Základní škola a Mateřská škola Starovičky,  
neinvestiční projekt 345 tis. Kč,

požadovaná dotace 190 tis. Kč, zažádáno v roce 2021

**Přiděleno 180 tis. Kč**

### Seznam žádostí o dotace z grantů EU přeshraniční spolupráce

#### 8. Dotační program INTERREG V – A SK – CZ/2022/14.

„Cesta za pamětí národa“ – vybudování křížové cesty

Žadatel: Obec Dubovce a Obec Starovičky,  
investiční projekt 1 401 tis. Kč,  
požadovaná dotace 1 191 tis. Kč, tj. 85%

**Dosud projednáváno**



### Pohyb psů v extravilánu obce

Pohyb psů na veřejném prostranství je v naší obci stanoven obecně závaznou vyhláškou č. 1/2010, který je v zastavěném území obce, tedy v intravilánu, možný pouze na vodítku. Mimo zastavěné území obce v extravilánu, je volné pobíhání psů povoleno pouze pod neustálým dohledem a přímým vlivem osoby doprovázející psa. V běžné praxi se stále ještě setkáváme s porušováním těchto nařízení. V prostoru intravilánu se jedná převážně o majitele psů malých plemen, kteří ignorují nařízení o jejich připoutání na vodítko nebo venčení psů v zakázaných prostorách. Přestože se tyto přestupky většinou neprojednávají administrativně, svědčí o přístupu těchto majitelů psů k dodržování legislativy i ke vztahu k ostatním spoluobčanům. Podstatně horší je situace v extravilánu obce, kdy je volné pobíhání psů povoleno. Zde se jedná především o majitele psů větších plemen, kteří své psy nedokáží přivolat, pokud se v blízkosti objeví další osoba, případně občan venčící menšího psa. V obavě před napadením většinou majitelé menších psů tyto vezmou do náruče a velký pes je pak oba ohrožuje až do příchodu svého majitele. Tyto případy mohou skončit těžkým poraněním. Pokud tedy nedokážete svého psa ovládat, neměli byste ho pouštět z vodítka ani mimo zastavěnou část obce. Buďte prosím v obou případech vstřícní ke svým spoluobčanům. Děkuji.

### Dotace

V měsíci listopadu byla podána žádost o dotaci na realizaci vestavby školy do nově zřízených podkrovních prostor. Projekt řeší vybudování nových učeben základní školy a rozšíření prostorů školní družiny, rozšíření mateřské školy, rozšíření šaten i sociálního zařízení, vybudování zázemí učitelského sboru a zajištění bezbariérovosti celé budovy osazením výtahu. Celkové výdaje dle rozpočtu 58 795 tis. Kč, předpokládá se jejich snížení ve výběrovém řízení na hodnotu 50 000 tis. Kč, což jsou maximální způsobilé výdaje v rámci dotačního titulu. Poskytnutá dotace by měla být 80% způsobilých výdajů, což je 40 000 tis. Kč, vlastní zdroje obce pak 10 000 tis. Kč. Jedná se pravděpodobně o jednu z posledních možností tak vysoké dotační podpory, původní záměr poskytovatele dotace byl příspěvek s daleko nižší podporou- po společném tlaku obcí podpořených Svazem měst a obcí byla podpora navýšena do současné podoby. Na budově je navíc zapotřebí provést v nejbližší době kompletní rekonstrukci střechy, která by si samotná vyžádala včetně nezbytných úprav částku cca 5 000 tis. Kč.

### Doplnění sestavy lešení

Obec Starovičky vlastní stavební lešení typu HAKI, u kterého nebyly jednotlivé sestavy úplné a chyběly zde základní stavební i bezpečnostní prvky. Vedení obce zakoupilo nové chybějící díly v ceně 40 tis. Kč tak, aby mohlo být sestaveno 7 ks samostatných základních sestav lešení o rozměru 3x 2,7x 1,2 m. Toto lešení si mohou dle potřeby občané zapůjčit.

### Úklid listí

Obec Starovičky využívá letošní rok poprvé pro úklid listí nově zakoupenou techniku. Jedná se o stávající soupravu traktoru s nosičem kontejnerů osazeným velkoobjemovým kontejnerem o objemu 18 m<sup>3</sup> a krycí sítí zabraňující úletu nasbíraného materiálu. Zadní část kontejneru byla upravena zaměstnanci obce tak, aby na





Foto: sběr listí



Foto: souprava na sběr listí

něj mohl být zavěšen nově zakoupený motorový vysavač listí Laski VD 455 o výkonu 25 HP, objemem dopravovaného vzduchu 80 m<sup>3</sup>/min a sacím potrubím průměru 22 cm délky 6 m. Vlastní sběr listí byl prováděn ve 2 etapách s odstupem cca 14 dnů tak, že pracovníci obce nafoukali motorovými fukary nebo přemístili sekačkami spadlé listy do „posádů“, které je následně podrceno a nasáto do kontejneru a odvezeno na kompostárnu společnosti Hantály a.s. Velké Pavlovice. Úklid listí je tak oproti minulým rokům velmi rychlý- jeden sběr v celé zastavěné části obce včetně jeho nafoukání a odvozu netrvá déle než 4 dny.

### Úprava okolí Starovičského potoka

V měsíci listopadu byl upraven levý břeh Starovičského potoka na trase od stělnice Podkova po soutok s potokem Štinkavka. Jednalo se o ořez větví stávajících stromů, pomulčování náletových dřevin a rákosu tak, aby bylo možno tento břeh pravidelně udržovat a potok tak mohl plnit svou funkci odvodu dešťových vod i vody z ČOV. Úpravy provedli zaměstnanci obce ve spolupráci s Klas-družstvem Starovičky. Porost rákosu tvořil bariéru zvyšující hladinu spodní vody a tím způsobené podmáčení okolních zemědělských ploch. Na pravidelně mulčovaném břehu by měla postupem času vytlačit tráva a vhodný bylinný porost stávající invazivní rákos a zajistit v lokalitě mimo jiné také rostlinnou potravu pro polní zvěř. Na protějším břehu potoka zůstane porost rákosu a keřů zachován- ten naopak poskytuje polní zvěři potřebné krytí a živočišnou hmyzí potravu.

### Úprava mezi podél polních cest

V měsíci listopadu byla provedena úprava podél polní cesty v lokalitě „Štarvicary“ v délce 400 m. Jednalo o dosypání terénních nerovností zeminou a pomulčování stávajícího porostu. Terén bylo zapotřebí také vyspádovat od polní cesty k okraji pole, aby dešťová voda nevymílala povrch cesty, jak tomu bylo dosud, ale mohla se zasáknout na ploše zemědělské půdy. Na části trasy, kterou vlastní obec Starovičky se v délce cca 140 m předpokládá výsadba stromů a keřů doplněných stavbami „hmyzích domků“ aby byla dodržena pestrost porostu zaručující udržitelnou biodiverzitu. Ostatní část, která nemůže být z důvodu úzkého vlastnického prostoru osázena, bude cca 2x za rok mulčována. Pravidelné mulčování zaručí obměnu stávajícího plevelného porostu, kterou polní zvěř ve stávajícím stavu nespásá, travnatým porostem s bylinami, který naopak poskytuje přirozenou rostlinnou potravu.

### Pořádání kulturních akcí

Počátkem nového volebního období ukončila svou činnost stávající kulturní komise obce ve složení Tomáš Dolák, Kateřina Pleskačová a Pavlína Prátová, která podmiňovala pokračování své činnosti setrváním stávajícího místostarosty ve funkci. Protože však došlo na pozici místostarosty ke změně a ani další zastupitelé obce nechtěli kulturní akce zajišťovat, byla kulturní komise zrušena a následně

osloveni vhodní kandidáti na tuto činnost. V poměrně krátké době byla vytvořena skupina občanů ve složení Petr Ovisek, Adam Janoušek a Adéla Janoušková, kteří v činnosti pořádání a organizace kulturních akcí v naší obci budou dále pokračovat. Pomáhat při zajištění zdárného průběhu akcí budou dle možností také členové JSDH Starovičky a místní chasy. Paušální měsíční odměna pro celou skupinu je 6500 Kč, což je částka, která měla být pro toto volební období v případě práce zastupitelů v oblasti kultury použita pro navýšení jejich odměn.

### Poděkování

Vedení obce děkuje členům kulturní komise ve složení Tomáš Dolák, Kateřina Pleskačová a Pavlína Prátová, která v říjnu 2022 ukončila svou činnost, za zajištění a příkladnou organizaci kulturních akcí v obci Starovičky v období 2010- 2022, která tak může být díky své kreativitě a spolehlivosti dobrým příkladem pro všechny své nástupce.

### Upozornění

Vedení obce žádá občany o ohleduplnost při používání pyrotechniky při oslavách konce roku. Prosíme o vstřícnost vůči svým spoluobčanům – odpalujte pyrotechniku pokud možno jen poslední den v roce během silvestrovských oslav. Především starší lidé v tento den zvýšený hluk dokáží jistě tolerovat a také majitelé psů a koček počítají s intenzivnějším hlukem během tohoto dne a mohou tak svá zvířata s pomocí medikamentů na tuto situaci připravit. Zároveň upozorňujeme, že by měla být pyrotechnika odpalována pouze na bezpečných místech, kde nemůže dojít při nepovedeném odpalu ke škodě na majetku, případně k požáru.

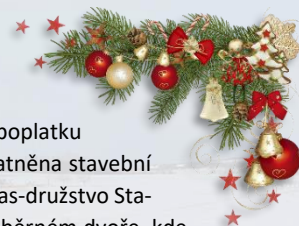
### Problematika likvidace odpadů

Jak již bylo zmíněno v úvodníku tohoto čísla zpravodaje, oblast likvidace všech komodit odpadu v komunální sféře je v posledních letech velmi finančně náročná záležitost, která se dále poměrně dramaticky navyšuje.

Forma poplatků za likvidaci odpadu je daná zákonem- většina obcí využívá poplatek paušální, jehož forma je sice administrativně nejjednodušší, ale není v něm zohledněno množství odpadu každé jednotlivé domácnosti, a tudíž je velmi nespravedlivý vůči těm, kteří většinu odpadu třídí a snaží se celkové množství odpadu eliminovat, např. nákupem bezobalového zboží. Tento poplatek lze uložit v maximální výši 1200 Kč/obč./rok. Další možností, jak přiblížit finanční náklady realitě, je registrace množství svezeneho odpadu z každého rodinného domu dle váhy nebo dle objemu. Vážení odpadu přímo na svozových automobilech je však časově náročné, ztráta na každé popelnici činí cca 20 vteřin a jsou zde také časté nesrovnalosti spojené s poruchami vázícího zařízení. Jednodušší, avšak stejně účinnou variantou je kalkulace odpadu za každou vyprázdněnou popelnici o daném objemu (jedná se o nádoby objemu







60 l, 120 l nebo 240 l) vynásobenou počtem skutečných výsypů během kalendářního roku, kterou již využívají některé okolní obce. V tomto případě je stanovena cena za litr objemu popelnice, např. 0,75 Kč/l, kdy by pak výsyp běžné popelnice objemu 120 l stál 90 Kč. Svozovou nádobu tedy ve vlastním zájmu vlastníci nemovitosti připraví k výsypu co možná nejvíce plnou- pokud je naplněna jen z poloviny, platí se stejně za celkový objem. Počet výsypů za rok splatný po ukončení kalendářního roku pak stanoví celkovou částku za likvidaci odpadu pro celý rodinný dům-pokud bude nádoba vysypána jednou za měsíc, jedná se tedy o 12 svozů. Aby byl tento systém funkční, musí být zároveň zpoplatněn i komunální odpad na sběrném dvoře, v opačném případě by občané vozili vše na sběrný dvůr zdarma. Přes veškeré urgency vlády prostřednictvím obcí a měst se bohužel stále čeká na vydání vládního nařízení, která by problematiku zpoplatnění komunálního odpadu na sběrných dvorech dořešila. Zde by byla stanovena cena za 1 kg (např. 3 Kč/kg), na sběrném dvoře by byl odpad zvážěn (kdo by nechtěl např. demontovat sedací soupravu na jednotlivé komponenty tříděného odpadu, zaplatil by váhu celého nábytku, při demontáži by zaplatil pouze váhu odpadu, který nelze dále vytrídřit) a na konci roku by byla tato částka přičtena k celkovému poplatku za likvidaci odpadů. Z údajů obce, kde je již tento systém funkční vyplývá, že se podstatně sníží množství komunálního odpadu a tím i ceny za jeho uložení na skládce a dále se zvýší množství odpadu tříděného, který samozřejmě zpoplatněn není. V praxi tento systém zapojí svojí přímou finanční vazbou každého občana do intenzivního třídění odpadu, předchozí systém byl závislý pouze na pasivních výzvách ke třídění a měl odezvu pouze u části obyvatel. Každá domácnost by v průběhu roku 2023 tedy měla sledovat, jaký objem odpadu její členové vyprodukují, v jakém intervalu bude požadovat jeho svoz a dále, jestli bude zapotřebí pořídit novou svozovou nádobu o nevhodnějším objemu. Pokud zastupitelstvo obce v roce 2024 zavede výše uvedený systém poplatku, budou mít tyto informace pro nastavení úsporného provozu každé domácnosti velký přínos. V obou představených formách poplatku za odpad je již započítán svoz i uložení rostlinného odpadu sváženého v hnědých popelnicích a kontejnerech.

V roce 2023 byla tedy v naší obci pravděpodobně naposled zvolena forma paušálního poplatku ve výši 600 Kč/obč/rok, zároveň bude zpoplatněna stavební suť ve výši 250 Kč/tunu, která se uloží v ZD Klas-družstvo Starovičky, kde se sváží na váze a dále také na sběrném dvoře, kde bude cena za uložení stanovena pravděpodobně paušální částkou za kbelík, kolečko, vozík do 400 kg a vozík do 800 kg. Dále bude zpoplatněno uložení pneumatik cenou za kilogram dle ceníku schváleného zastupitelstvem obce. Jak jsem již zmínil v úvodníku zpravodaje, náklady na svoz a likvidaci komunálního odpadu a bioodpadu jsou v současnosti téměř dvojnásobné, než je výše uhrazeného poplatku. Aby nebyla obec nucena jeho úroveň neustále zvyšovat, měl by se každý z nás ve vztahu k předpokládanému zavedení nového systému svozu odpadu v roce 2024 řídit jednoduchými pravidly- vytrídřit všechny složky komunálního odpadu z popelnic i ty ukládané na sběrný dvůr, třídřit bioodpad i z odpadů z domácnosti a pokud je to možné, ponechat rostlinný odpad na svých zahradách a polích a zlikvidovat jej pomulčováním nebo zaoráním.

Text a foto VD

## ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

### svoz odpadu

#### LEDEN

středa 11. 1. 2023

středa 25. 1. 2023

#### ÚNOR

středa 8. 2. 2023

středa 22. 2. 2023

### svoz bioodpadu

čtvrtek 12. 1. 2023

čtvrtek 9. 2. 2023



(HK)

## Zařazení separovaného odpadu

### PATRÍ SEM

#### PLASTY

pytlavý sběr - PET láhve, fólie, sáčky, celofán, kelímky, igelitové pytle, obaly od drogistického zboží, plastový nábytek, plastové sudy, kbelíky, květináče, vlnářské a zahradnické bedny

polystyren - pouze čistý samostatně v pytlech

#### PAPÍR

noviny, časopisy, lepenka, krabice, karton, sešity, knihy, letáky, psací a balicí papír

#### SKLO

bílé a barevné sklo, tabulové sklo, obalové sklo, skleněné střepy, skleněné nádoby

#### NÁPOJOVÉ KARTONY

vícevrstvé obaly od nápojů, nápojové kartony od mléka, mléčných výrobků, džusů a vína

#### BIO

zbytky jídel rostlinného původu, zbytky ovoce a zeleniny, květiny, čajové sáčky, kávový odpad včetně filtrů a ubrousků, tráva, plevel, zbytky rostlin, listy, seno, sláma, košťály a celé rostliny

### NEPATŘÍ SEM

PVC, guma, linolea, molitan, pneumatiky, plast znečištěný zbytky potravin, oleji a chemickými látkami

znečištěný papír, kopírák, použité hygienické pomůcky

drátěné sklo, autosklo, plexisklo, keramika, porcelán, zrcadla

zbytky jídel živočišného původu, plasty, sklo, kovy, kameny, nebezpečný odpad, směsný komunální odpad, stavební odpad, zemina, textil, cigarety, popel, uhlí, jednorázové pleny, uhynulá zvířata



Foto: kácení tují - hřbitov





## Usnesení č. 2/2022

ze zasedání Zastupitelstva obce Starovičky,

konaného dne 24. 11. 2022 v 18:00 hod. v zasedací místnosti OÚ Starovičky

1. ZO **schvaluje** ověřovatele zápisu, program jednání, zápis a usnesení z minulého zasedání.
2. ZO **schvaluje** Rozpočtové opatření č. 6/2022.
3. ZO **schvaluje** poskytnutí neinvestiční dotace z rozpočtu obce ve výši 12 000,- Kč pro TJ Starovičky, IČO 462 14 933 údržbu a provoz kabin. ZO **schvaluje** veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace z rozpočtu obce Starovičky a **pověřuje** starostu podpisem této smlouvy.
4. a) ZO **souhlasí s** prodejem části pozemku p.č. 3/1, pás po celé délce jeho pozemku cca 2 m. Po vyhotovení geometrického plánu **pověřují** starostu vyvěsit záměr a následně bude schválen prodej pozemku.  
b) ZO **schvaluje** záměr pronájmu studny na pozemku parc. č. 3/1.  
c) ZO **neschvaluje** prodej pozemku p.č. 449/1.
5. ZO **schvaluje** Smlouvu o podmínkách napojení, o spolupráci a součinnosti při realizaci plynárenského zařízení a o smlouvě budoucí nájemní pod názvem „Starovičky DTI Zahrady – I. etapa, 2. část“ s nájemcem GasNet, s.r.o., jedná se rozšíření distribuční soustavy, předpokládaný termín realizace r. 2023, výše ročního nájemného činí 11 219,- Kč a **pověřuje** starostu podpisem smlouvy.
6. a) ZO **schvaluje** Smlouvu o zřízení věcného břemene s EG.D, a.s. „Starovičky, příp. NN, Kacerová K464“ na pozemku p.č. 456/1, jedná se o umístění distribuční soustavy – kabelové vedení NN, kabelová skříň za jednorázovou náhradu ve výši 2000,- Kč a **pověřuje** starostu podpisem smlouvy.  
b) ZO **schvaluje** Smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene s EG.D, a.s. „Starovičky, příp. kNN, Bárta K473“ na pozemku p.č. 456/1, jedná se o umístění distribuční soustavy – kabelový pilíř, kabelové vedení NN za jednorázovou náhradu ve výši 3 900,- Kč a **pověřuje** starostu podpisem smlouvy.
7. ZO **schvaluje** cenovou nabídku f. Stavby RUFA s.r.o. na zemní práce na pozemku p.č. 47/1, jedná se o vyrovnání navážené zeminy dozerem, přesun uložené ornice, nakládka recyklátu, převoz recyklátu za celkovou cenu 363 100,- Kč bez DPH.
8. ZO **schvaluje** Smlouvu o dílo na pořádání kulturních a zájmových akcí obce Starovičky s Petrem Ovískem, IČ 75517671 s měsíčním paušální částkou 6 500,- Kč a **pověřuje** starostu podpisem smlouvy.
9. a) ZO **schvaluje** nabídku na pojištění i havarijní pojištění strojů od společnosti Allrisk a.s. za roční pojistné 15 226,- Kč a **pověřuje** starostu podpisem smlouvy.  
b) ZO **neschvaluje** nabídku Progresus RD Rýmařov invest.  
c) Stavební úpravy s nástavbou a změnou užívání z restaurace na bytový dům Starovičky 38 – bod odložen  
d) ZO **neschvaluje** finanční dar pro Domov pro seniory Hustopeče.

**Ve Starovičkách 2. 12. 2022**

**Ing. Martin Mazůrek**  
místostarosta

**Vladimír Drbola**  
starosta

## VÝPOČET POPLATKŮ NA ROK 2023

### Stočné 2023

Výpočet vychází z úplných účetních dat za rok 2021 navýšených o inflaci za rok 2022.

|                                                                                             |                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| Počet obyvatel připojených: 831+ 18 chatařů.....                                            | 849                     |
| Objem fakturované odpadní vody .....                                                        | 33 755 m <sup>3</sup>   |
| Stočné 2021.....                                                                            | 58,53 bez DPH           |
| Inflace meziroční k říjnu 2022.....                                                         | 13,5%                   |
| Celkové náklady ČOV 2021 .....                                                              | 1 152 978,42 Kč bez DPH |
| Částka na fond obnovy dle finanční analýzy za rok 2021.....                                 | 328 000,- Kč bez DPH    |
| Vratky za stočné- poruchy na přípojkách 2000 m <sup>3</sup> .....                           | 117 060,- Kč bez DPH    |
| Příjem za poplatky: 33 755x 58,53= 1 977 517,23 Kč (po součtech v účetních sestavách)       |                         |
| Příjem za poplatky= fakturovaný objem vody x stočné 2021 ponížené o 11 Kč/m <sup>3</sup> ): |                         |
| 33 755x 47,53 .....                                                                         | 1 604 375,1 Kč          |

**Celkový zisk:** 1 604 375,1- 1 152 978,42- 328 000-117 060= +6 336,70 Kč

**Stočné na rok 2023= (stočné 2021- 11 Kč/m<sup>3</sup>)x inflace k X. 2022**

58,53-11= 47,53x 1,135= 53,95 Kč bez DPH+ 10% DPH= 59,35 Kč vč. DPH

### Odpady 2023

Výpočet vychází z úplných účetních dat za rok 2021 přibližných k realitě o počet poplatníků v roce 2022, nejsou v něm kalkulovány mzdy, pohonné hmoty a nesouvisející jednorázové investice, přesto obec na likvidaci odpadů ještě dopláčí 240 tis. Kč, tj. 271 Kč/osobu. V případě, že by byly započteny i výše uvedené odečty a obec nemusela finanční prostředky doplácet, činil by reálný poplatek 1166 Kč/občana.

Počet platících občanů v roce 2022: **885**

|                                                                                                         |                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| Celkové příjmy za tříděný odpad (Kovokom, Eko-kom, Asekol, Elektrowin) .....                            | 134 622,24 Kč   |
| Celkové výdaje.....                                                                                     | 1 107 795,33 Kč |
| z toho nezapočítané nesouvisející jednorázové investice (dlažba před SD, DSO ČJ,..) .....               | 75 675,- Kč     |
| z toho nezapočítané mzdy (pracovníci SD, administrativa) .....                                          | 100 251,- Kč    |
| z toho nezapočítané pohonné hmoty (UNC komplet) .....                                                   | 26 173,- Kč     |
| Příjem za poplatek (nová kalkulace 600 Kč) .....                                                        | 531 000,- Kč    |
| <b>Celkový zisk:</b> 867 721,24 - 1 107 795,33 = -240 074,10 Kč (tj. -271 Kč/ osobu/rok= doplatek obce) |                 |

**Roční poplatky na r. 2023 za občana celkem:**

|                                       |            |
|---------------------------------------|------------|
| Stočné 59,35x 28 m <sup>3</sup> ..... | 1661,80 Kč |
| Odpady .....                          | 600 Kč     |

**Roční poplatek na r. 2023 za občana celkem ..... 2 261,80 Kč**





## MATEŘSKÁ ŠKOLA

### HUDEBNÍ POHÁDKA

Do školky nám zavítala hudební pohádka o zvířátkách. Děti se seznámily s originálními hudebními nástroji a dokonce si je mohly vyzkoušet. Představení bylo uklidňující a zajímavé.



### BESEDA S MYSLIVCEM

Ve středu 16. 11. jsme měli ve školce "Zelený den". Proč zelený? Přišel k nám na návštěvu pan myslivec. Pověděl dětem o práci myslivců, co všechno je jejich náplň práce. Ukázal dětem zbraň, kožich z lišky, dalekohled, Nad obrázky vyzkoušel děti, jak dobře znají lesní zvířata a jejich stopy. Dětem se beseda líbila.

### ČERTOVSKÁ BESÍDKA

Začátek adventu jsme zahájili čertovskou besídkou. Nácvik nám opět ztížila nemocnost dětí. Výsledek jste mohli posoudit sami. Myslíme si, že i přes to všechno se

nám vystoupení vydařilo a můžeme všem popřát příjemné prožití vánočních svátků.

### MIKULÁŠ VE ŠKOLCE

Jestli si někdo myslel, že čert s Mikulášem na nás letos zapomenou, tak se opravdu mylil. Už od rána děti napjatě čekaly, jestli ten čert opravdu přijde. Čas čekání jsme strávili u klavíru při zpívání čertovských písniček. A pak to přišlo. Zvonec, řinčení, brblání a už tu byl. Čertisko i s Mikulášem a andělem. Všichni malí hrdinové se rázem ztratili a byly tu jen vystrašené a někdy i uplakané děti. Ti starší museli slíbit, že budou hodní a za písničku dostali od anděla balíček. Ti menší za společnou říkanku dostali taky balíček. Uvidíme, jestli dané sliby děti dodrží.

(Nov)

## ZÁKLADNÍ ŠKOLA

### KERAMICKÝ KROUŽEK

O práci s keramickou hmotou je u žáků naší školy velký zájem. Tento školní rok je do kroužku keramiky přihlášeno 41 dětí, které jsou rozděleny do čtyř pracovních skupin. Vyplnění volného času přináší rozvoj motoriky, kreativity, ale také aktivní odpočinek a radost z vlastnoručně vytvořeného výrobku.



### ADVENTNÍ VYSTOUPENÍ

První adventní neděli rozsvícení vánočního stromu svým vystoupením uvedli žáci místní základní školy. Vánoční písně střídaly tradiční koledy, zazněly tiché tóny flétny v podání Martina Krůzy. V krátkém příběhu byly představeny čtyři adventní svíce - POKOJ, VÍRA, LÁSKA A NADĚJE. Doufáme, že všem zúčastněným žáci svým programem navodili příjemnou předvánoční náladu.

### PUTOVÁNÍ ZA SLABIKÁŘEM

Žáci první třídy se během tří měsíců seznámili s prvními písmenky a nyní zvládnou přečíst slabiky, slova, dokonce i krátké věty. Také známá slova zkouší psát velkými tiskacími písmeny, začínají s psaním některých tvarů psacích písmen. Přišel tedy čas, aby první učebnici "Živou abecedu" vystřídal "Slabikář". Aby si novou učebnici zasloužili, museli posbírat a poskládat všechna písmena ze slova SLABIKÁŘ. Tyto získávali za plnění úkolů ze čtení a psaní. Vyzkoušeli je nejen paní učitelky ze školy a školky, ale také starší spolužáci. Všichni splnili úkoly na jedničku a nyní již čtou ze Slabikáře. Ať se jim daří!

(Baj)







### ČERTOVSKÁ VÝUKA

V pondělí 5. 12. jsme všichni netrpělivě čekali na příchod Mikuláše, čerta a anděla. Většina žáků byla v kostýmech a aby nám čekání lépe utíkalo, připravili jsme si pro žáky čertovskou výuku. Počítali jsme s čerty pekelně těžkou matematiku, řešili pekelně zapékuté úkoly do českého jazyka a plnili další, po čertech těžké úkoly i v ostatních předmětech. Po velké přestávce se všichni konečně dočkali a přišla k nám "nebeská čeládka" s čertem. Za pěknou písničku nebo básničku byli žáci obdáváni balíčkem s dobrotami. (kol. ZŠ)

### PODĚKOVÁNÍ

panu Robertovi Lackovi za pořízení hudebních nahrávek k vánočnímu vystoupení.

### GEOMETRICKÁ OPTIKA

Ve středu 30.11.2022 strávili žáci 4. a 5. třídy naší školy příjemné dopoledne v učebně fyziky na Základní škole ve Velkých Pavlovicích.

Ing. Pavel Hanzálek a Mgr. Jiří Slavík, učitelé zdejší školy, provázeli žáky světem geometrické optiky. V zatemněné učebně děti s nadšením a s úžasem pozorovaly pokusy se zrcadly, čočkami, lasery a dalšími zajímavými věcmi. Závěrem nás žák místní školy formou prezentace seznámil s funkcí optického kabelu.

Naši žáci si dopoledne užili a odjízďděli nejen s nadšením, ale i s novými vědomostmi.

Mgr. Ludmila Hrdinová

### TĚLESNÁ ZDATNOST DĚTÍ A MLÁDEŽE

Na podzim roku 2022 (začátek října – konec listopadu) proběhlo celostátní měření tělesné zdatnosti v žáků vybraných ročníků základních a středních škol. V naší škole se testování týkalo 3. ročníku. Skládalo se ze sady motorických testů vypracovaných Vysokoškolským sportovním centrem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ve spolupráci s vysokými školami.

Testy pro 3. ročník tvořily čtyři kategorie a to: skok daleký z místa, počet leh-seď za minutu, člunkový běh na čas 4 x 10 metrů a vytrvalostní člunkový běh. První dvě kategorie byly měřeny v tělocvičně základní školy, ale kvůli nedostatku potřebného prostoru bylo zapotřebí uskutečnit člunkový a vytrvalostní běh mimo budovu školy na venkovním prostranství, na štěstí nám počasí přálo.

Žáci a žákyně naší školy všechny disciplíny úspěšně zvládli a podali skvělý sportovní výkon. Nyní jen čekáme na celostátní výsledky a vyhodnocení. (King)



### HUDEBNÍ KONCERT

Dne 11. 11. k nám zavítal pan profesor Petr Moulík, profesionální klavírista. V první části zahrál melodie z filmových pohádek, které žáci poznávali (Tři oříšky pro Popelku, Jak se budí princezny, S čerty nejsou žerty, Na vlásku, Ledové království, Z pekla štěstí, Princezna ze mlejna a další melodie např. Vinnetou). V druhé části formou pohádkového příběhu dětem ukázal, jak hudba umí vyprávět, být veselá, smutná, strašidelná apod. (jsou vybrané skladby z klasické hudby a filmové hudby) Jako bonus nám zahrál Vltavu (zmíní se o lidovém motivu) a Humoresku (jak, kde a proč tato skladba vznikla).

V úplném závěru nám zahrál na přání písničky, které jsme si sami přáli. Cílem bylo ukázat krásu hudebního nástroje, podnítit zájem o hudbu a inspirovat děti k rozvíjení hudební představitosti. (Wal)



### VIRTUÁLNÍ PROHLÍDKA JADERNÉ ELEKTRÁRNY DUKOVANY

Dne 9. listopadu si žáci třetího, čtvrtého a pátého ročníku prohlédli online celý komplex jaderné elektrárny v Dukovanech. V rámci interaktivního programu s pracovníky elektrárny a další přihlášenou školou z Brna jsme se podívali virtuálně do všech zákoutí elektrárny. Nahlédli jsme do jaderného reaktoru a dozvěděli se spoustu zajímavých informací. Například to, že na jednu dávku paliva (uranu) pracuje reaktor 11 měsíců, teprve poté se pouze část paliva vymění za nové a reaktor funguje dalších 11 měsíců. Ohřívá vodu/páru na 300 stupňů Celsia. Pára rozpožhuje turbíny propojené s generátory, které pro nás vyrábí elektrický proud.

A jestlipak víte, jaké množství uranu pokryje vaši (míněno 1 člověka) celoživotní spotřebu energie? Co byste řekli? My už to víme. Je to množství uranu odpovídající jedné 250 ml plechovce.

Na závěr žáky čekala soutěžná otázka, na kterou správně a nejrychleji odpověděl Jakub Kulhánek (3. ročník) a od jaderné elektrárny mu byla zaslána odměna. (Fra)

### Vánoční prázdniny

pátek 23. 12. 2022 (včetně) - pondělí 2. 1. 2023

Žáci přijdou do školy v úterý 3. 1. 2023.







Foto: hudební koncert

Foto: Jakub Kulhánek

## Seriál o bylinkách a zdraví – 52. díl

Dlouho nepovšimnuta, rostla si tato bylina u nás na zahradě u plotu. Když jsem ji objevila, velmi jsem se zaradovala. A není se čemu divit, jedná se o jednu z nejuniverzálnějších bylin.

**Řepík lékařský** (*Agrimonia eupatoria*) patří do čeledi růžovité (Rosaceae). Roste na většině Evropy, v jihovýchodní Asii a Severní Americe. Řepíku lékařskému se daří jak v podhorských oblastech, tak v nížinách, na okraji lesů a pastvin, ale i v oblastech se středomořským podnebím, zejména v otevřených lokalitách, kde je suché a slunečné stanoviště.

Řepík byl používán k magii a léčení již od dob Plinia staršího (23-79 n.l.). V magii sloužil řepík k ochraně a odvrácení záporných energií a zahánění duchů. V lidovém léčitelství byly řepíkem léčeny střelné rány z muškety a čarodějnictví. Naši předkové dali řepíku přezdívku „král bylin“ a využívali ho nejenom v lidovém léčitelství, ale jeho předpokládané magické vlastnosti oceňovali při různých rituálech. Starověcí Britové tvrdili, že pokud se větvička řepíku umístí pod polštář, pak člověk spí, dokud není odstraněna. Také existovala pověra, že dokáže vytahovat třísky. Celá rostlina je tmavě zelená s četnými měkkými chlupy. Měkkými chloupky má pokryté i plody. Tyto drobné kulíčky plodů se přichytávají na zvířata nebo na oblečení. Květy mají kořeněnou vůni, která připomíná vůni meruněk. Je to vytrvalá bylina, dorůstající výšky až 100

cm. Je možné ji pěstovat ve skleníku i na zahradě, vyžaduje slunné stanoviště. Samozřejmě ji lze běžně koupit v prodejnách s bylinkami.

Částí, která se u řepíku používá k přípravě nálevů a dalších prostředků k bylinné léčbě, je nať. Má lehce nahořklou chuť a sbírá se v červenci a v srpnu. Tradiční lidové léčitelství doporučovalo řepík jako lék na mužskou impotenci. To však pouze tehdy, když bude svařený v mléce. Při vaření v pivu má opačný efekt. Moderní bylinkáři řepík předepisují na poruchy ledvin, jater a močového měchýře a syndrom podrážděných střev. Je mírně svíravý. Pomáhá při žlučkových obtížích, má protizánětlivé a vysušující účinky. Řepík je vhodný i pro nejmenší děti, často se používá k léčbě „novorozeneckého a kojeneckého akné“. Oficiální medicína ho doporučuje k úlevě od mírného průjmu a jako kloktadlo ke zmírnění nezávažného zánětu úst a krku. Jeho další potenciální účinky jsou dále zkoumány.



Předpokládá se, že by se měly potvrdit protizánětlivé, antioxidační, antimikrobiální, antivirové i antidiabetické účinky a mohlo by také dojít k prokázání ochranného účinku pro játra a nervový systém a rovněž protirakovinného potenciálu.

### Příprava nálevu

Nabereme 1 čajovou lžičku sušené řepíkové nati do sítka a přelijeme 250 ml vařící vody a po 15minutovém louhování sceďme a popijíme. Lze vypít až tři šálky denně do ustoupení problémů. Tento nálev se dá použít rovněž jako kloktadlo při onemocnění horních cest dýchacích i při problémech s dásněmi a ústními sliznicemi. Poslouží rovněž k oplachu při kožních problémech, postižená místa je možné jím několikrát denně potírat nebo využít silnější nálev a přidat ho do vany při koupeli celého těla nebo končetin. Může se použít jako sedací koupel při opruzeninách. Pokud chceme dosáhnout jemnějšího účinku, doporučujeme pít spíše nálev, pokud chceme účinek razantnější, je na místě

podávání odvaru, vařeného asi 2 minuty.

### Příprava prášku

Sušenou nať jemně rozemeleme a užíváme 2 – 4 g denně při výše uvedených potížích.

### Příprava masti

Z nati i s květy se dá vyrobit také mast. Potřebujeme 250 g kokosového oleje (lze použít bambucké máslo, vazelínu, vepřové sádlo) a 1 hrst sušené nati řepíku (dvě hrsti čerstvé). Olej nejdříve zahřejeme na vodní lázni. Jakmile se olej roztaví, přidáme k němu řepík. Několik minut zahříváme, ale dbáme na to, aby nedošlo k varu. Poté zamícháme a přikryté necháme stát přes noc na chladnějším místě. Následující den směs opět zahřejeme stejným způsobem asi na 45 st.C ve vodní lázni poté přecedíme do vhodných nádob. Skladujeme nejlépe v chladu a temnu. Užíváme dle potřeby i několikrát denně.

**Směs na nemocná játra:** řepík, svízel a mařinku smícháme rovným dílem. Jedna vrchovatá čajová lžička se zalije 250 ml vody, spaříme a krátce vyluhujeme.

### Nežádoucí účinky

Řadí se mezi jedny z nejvíce bezpečných rostlin a lze jej podávat i po delší dobu. Nevykazuje toxicitu a užívat jej mohou i těhotné a kojící ženy.

(HaHa)





## Výpisky z kroniky obce - 14. díl

### Rok 1961

Rok začal beze sněhu, teplota kolem -15°C.

**Dne 17.I.** ve 4 hod. ráno, vypukl požár na půdě domku č. 108 v ulici „Malé Zaječí“, majitelé Františka a Jan Svobodovi. Požár se nerozšířil, půda byla skoro prázdná.

**Dne 4.II.** se vloupali dva sedmnácti letí chlapci do skladiště samoobsluhy, odcizili menší množství čokolády, konzervy a nějaké vyřazené cigarety a ujeli vlakem. V Přerově byli zadrženi. Otcové si tam pro ně museli přijet. Inventúrou byla zjištěna škoda asi 1400 Kčs, rodiče ji nahradili.

**Dne 10.II.** začalo pršet, přšlo do 12.II.

**Dne 15.II.** zatmění slunce.

**Dne 19.II.** se pod kostelem převrhlo nákladní auto „Bulgarila“. Auto následkem smyku se dostalo do rigolu a převrhlo se k domku č. 43. Vezlo 110 q mydla a prášků na praní z Ústí n. L. do Bulharska. Žádné zranění, vůz nepatrně poškozen.

Na hřbitově se začalo s opravou hrobu a cest, což bylo již velmi nutné.

**Dne 23.II.** začalo JZD rámovat.

**Dne 26.II.** v neděli, ve 3.18 h. ráno, sesula se v Hustopeči, 74 m vysoká kostelní věž. Sutiny prolomily chrámovou loď. Byly zničeny vzácné varhany v ceně 1.500.000.- Kčs. Kostel byl chráněn Památkovým úřadem, raněno bylo jedno děvče do hlavy (lehce). Odklízovací práce provedlo vojsko.

**Dne 11.III.** se začalo se setí jařin.

**Dne 12.III.** zdejší J.Z.D. uspořádalo zájezd pro členy JZD do Mahenova divadla v Brně. (2 autobusy.)

**Dne 21.III.** sněhové přehánky, -2°C.

**Dne 22.III.** bouře, **23.III.** skončeno pokrývání nové školy. **Dne 24.III.** se sadily předklíčené brambory. **Dne 27.III.** se začalo se setím cukrovky. Od **30.III.** - **1.IV.** přehánky.

Nastalo velmi pěkné slunné počasí, **7.IV.** bylo +24°C.

**Dne 12.IV.** byl po prvé v dějinách lidstva vyslán do stratosféry, první kosmonaut světa, 27 letý sovětský letec, major Jurij Gagarin. Po jednom obletu země, přistál na předem určeném místě v Rusku, zdrav a svěží.

Koncem dubna se ochladilo, velké větry, přeprchalo do 12.V.

**První máj** se oslavoval v Hustopeči.

V půli května se již červenaly první třesně, sekla jetel, **19.V.** byla vyjednocena cukrovka. **Dne 29.V.** se velmi ochladilo, hodně přšlo, chladné počasí trvalo do 1.VI. **Dne 2.VI.** bylo +27°C, v noci na **3.VI.** a **6.VI.** byly velké bouře. Od **6 - 9.VI.** denně ráno do poledne velké mlhy. Špatně se sušila píce. Od **20 - 30.VI.**, v chládku +28°C, **27.VI.** se sekla po prvé kombajnem řepka, seklo se seno a po druhé vojtěška.

JZD dostalo přiděl sena na Pohansku za Břeclavou. Nastalo velké sucho a tepla, **3.VII.** bylo v chládku +30°C. Obilí zasychalo. **Dne 4.VII.** konečně trochu napršelo, **10.VII.** začaly žně. Po prvé použito řádkovače. V noci z **15/16.VII.** bouře.

**Dne 6.VIII.** byl vyslán do vesmíru druhý kosmonaut, sov. letec German Titov, rov-

něž 27 letý, obletěl 17 x zeměkouli a přistál v místech přistání prvního kosmonauta. Let trval 25 hod. 18 min.

Velká vedra, **9.VIII.** ve stínu 34°C. **Dne 12.VIII.** v noci začalo pršet, dešťové přehánky trvaly do **20.VIII.** Špatně vzešla řepka.

**Dne 4.9.** otevřena mateřská školka, která byla zřízena na faře, má 26 dětí, 2 učitelky. Děti jsou ve škole stravovány.

Od **9. - 11.9.** chladno, malý déšť, **12.9.** se začalo se setím ozimín a sklízet paprika, která se velmi pěkně vydařila.

Setí se pro velké sucho muselo přerušit. Vedra, **16.9.** +27°C, **19.9.** +29°C v chládku. Projevuje se nedostatek krmitiva, po žních zasetí směsky, krásně vzešly, pro velké sucho živořily a musely se pak zaorat. **Dne 23.9.** začalo vinobraní, úroda velmi dobrá, následkem sucha, sladkost 15-19°C. **Dne 26.9.** se začalo se sklízet cukrovky, stále velmi teplo, **29.9.** bylo +27°C.

**Dne 2.10.** v pondělí v hody, v 8 hod. ráno, byl zachycen motorovým rychlíkem Bratisl. - Brno, při výkonu služby, 58 letý Jos. Haluza, úpravčí trati a byl úplně roztrhán. Přešel koleje za nákl. vlakem a stoupl na druhé koleje, po kterých právě projížděl rychlík, který za nákl. vlakem nebylo vidět. Nešťastník byl zdejší rodák, ve službě velmi opatrný. Jeho syn byl prvním stárkem. Neštěstí se stalo v zářezu mezi Zaječí a Rakvicemi.

Od **1. - 8./10.** chladno, vítr, **9.10.** zase +24°C, **18.10.** v noci konečně začalo pršet a přšlo do **21.10.** Začalo se ihned set, vše bylo připraveno, práce rychle pokračovaly. Řepa a řepný chrast, se za sucha svezl.

V tak zvané cihelně, za Pánskou ulicí, se buldozerem prohloubila luža, hlíny použito na kompost a k zavezení rozšíření části hřbitova.

Od **3. - 7./11.** přšlo se sněhem.

**Dne 3./12.** se konaly, po prvé, volby soudců. Soudcem z povolání byla zvolena Dr. Libuše Tenková z Hustopeče, soudcem z lidu Oldř. Drbola č. 211 a Jos. Kراتochvil č. 99. obá ze Staroviček. **Dne 7./12.** napadlo 5 cm. sněhu, **dne 11./12.** bylo +11°C, **12./12.** se ochladilo, zamrzlo a již mrazy nepovolily. **Dne 25.12.** bylo -21°C den na to -11°C. Po celý rok velmi střídavé počasí, převážně velmi teplo a sucho.

### Zemědělství:

V obci jsou jen 3 zem. závody nad 0.50 ha, záhumenků je 104 do 0.50 ha. Záhumenky si obdělává každý sám.



Počasi během roku velmi teplé, převážně suché, s náhlými tepelnými přeměnami.

Koncem srpna do poloviny září se vyskytlo ve vinicích ojidium, hrozny se zaprašovaly mletou sírou. Větší škody nevznikly.

Úroda obilí v JZD: pšenice plán 30q, úroda 32.55q, ječmen plán 28q, úroda 30.-q, žito plán 27.-, úroda 27.50q. Cukrovka: plán 376q, sklizeno 319q. Kukuřice plán 45.-q, sklizeno 20.54q.

Výnosy jsou z ha, u kukuřice malé výnosy následkem špatně připraveného pole, (pohnojení) zanedbaná okopávka a velké sucho, rovněž cukrovce sucho neposloužilo.

Úroda okurek: plán 85q, úroda 111.3q, z ha, hrozny: plán 25q, úroda 26.97q. z ha.

Průběh zemědělských prací: postup prací v hospod. roce, dle agrotech. lhut, jen podzimní setí, následkem sucha se spozdilo.

Setí skončeno 2.XI. Plečkování řepy v těžké půdě, pro velké sucho, provedeno v červnu. Ostatní práce provedeny včas.

Kombajnová sklizeň: po prvé se sklízelo dvojřádkově na 95ha.

Dosušení obilí nebylo zapotřebí. Hnízdově zaseta část kukuřice, obilí zaseto ve vzdálenosti 11cm mezi jednotlivými řádky.

Vysoké vedení vinné révy není.

Společné vyvažování pro zemědělce nebylo. Pro děti v zemědělském útulku a mateřské školce se vařilo. Počet strážníků 36.

JZD má 215 členů, připravenost strojů a závěsného nářadí dobrá.

Pracovní morálka dobrá, jen že přestárli členové nestačí k zajištění úkolů, dorostu je velmi málo.

Cukernatost cukrovky velmi dobrá, u hroznů 15 – 19°. Stav vinice: vinice většínou starší, obnova vinic malá, nestačí vyrovnat úbytky.

Přípravy k zajištění krmivové základny byly splněny, sucho vše zmařilo. Strniškové směsky krásně vzešly, pro sucho zakrnlily, pak se zaoraly, kukuřice na siláž nenarostla. Plánovalo se 192 vag. sil. kukuřice, sklizeno 20 vagonů.

Povinné dodávky až na vejce splněny. Mělo se dodat 213.000 kusů vajec, dodalo se 101.000. Dodávka mléka plánována 320.000 litrů, dodáno 344.000 litrů.

Přehled stáří družstevníků:

do 20 let jest 8 členů, od 20 – 30 je 19 členů, od 30 – 40 je 52 členů, od 40 – 50 je 44 členů, od 50 – 60 je 55 členů, od 60 – 70 je 37 členů.

Činnost MNV v úseku zemědělské výroby.

JZD jest usměrňováno radou MNV a zemědělskou komisí. Postup a plnění prací jest hlášen místním rozhlasem, jsou vedeny nástěnné noviny.

Žňové hlídky organizuje MNV.

### Živočišná výroba JZD.

JZD má 2 kraviny na 192 krav, 2 přístřešky pro mladý dobytek, 4 adaptované chlévy ve vesnici pro hovězí dobytek, 1 rozestavenou budovu pro mladý skot. 1 vepřín, 1 porodnu, 1 přístřešek a ze 3 stodol adapt. porodnu. Pro chov slepic má 2 budovy po 250 slepicích, 1 pro 500 a 1 pro 1000 slepic.

Základní stádo: 225 krav, 231 kusů skotu. 90 prasnic, 465 vepřů na žír. 27 tažných koní, 3 hřibata.

V porovnání s předchozím rokem má o 25 krav, 1 kus skotu, 5 prasnic, více, a o 17 vepřů, 3 koně méně.

Nemoc u dobytka: u vepřů částečná chřipka a sítavka.

Slepic jest 2380 kusů, proti roku 1960 o 923 více.

86 kusů na nosnici.

Od 1 prasnice dosaženo 11.43 selat.

Pro mladý skot jsou zřízeny výběhy. Studený odchov není zaveden, hluboká podstýlka je u slepic. Volné ustájení jest jen u nejmladšího skotu, po dostavění nového kravína, bude tam volně ustájeno 200 kusů skotu.

### Socialistická soutěž.

Soutěží někteří jednotlivci i kolektivy, krmíči vepřů, ošetřovatelé prasnic. Nečleni v obdělávání kukuřice a řepy. V některých úsecích výroby, splnění pěti letky za 4 roky.

Nejlepší jednotlivci: Václav Šafařík, jezdí s koňmi, Petr Pecůch s manželkou, chov prasnic, Veronika Haluzová, ošetř. vepřů. Marie Hověžáková č. 17 ošetř. mlad. skotu, traktoristé: Jar. Mazurek, Václav Najman, Stanislav Bíza a jeho závozník Mir. Kadrnka.

Brig. soc. práce není dosud zavedena.

JZD vlastní následující strojní inventář: 1 nákl. auto, terénní vůz 5T. V3S. 1 pásák, 1 traktor „Super 50“, 1 „Super 35“, 4 kult. trakt. 25 K, 3 trakt. 25 A, 1 obilní

komb. SK 3 a jeden ŽM 330, 1 sil. komb. Mad', 1 sll. komb. Pelhřimov, 1 jednořádkový komb. na sklizeň kukuřice na zrno, 3 mlátičky. (I=28, I=32, I=M90) a potřebné závěsné nářadí.

Požár v objektech JZD nebyl, jen částečně vyhořel domek č. 108. jak již uvedeno.

**Kulturní památky:** kostel postavený asi ve čtrnáctém století, kamenná socha sv. Jana z Nepomuku z r. 1742 a Boží muka u okoles.

Matriční úřad jest v Hustopeči.

Místní ochotnické divadlo zaniklo, jezdí se autob. do Hustopeče, na zajezdy divadla „Bratři Mrštíků“ z Brna a 2x 3x ročně k nám zajíždí patronátní závod „Tělesně vadných z Brna – Král. Pole“, kteří hrají většinou pohádky pro děti i dospělé.

Lidová knihovna jest umístěna v kanc. Zákl. devítileté školy 1-5 roku. Má 1004 svazky, 61 čtenářů. V plném rozsahu se půjčují knihy po skončení pol. prací, t.j. od listopadu do května, pak jednotlivě. Knihy zapůjčují všichni tři učitelé. Rozšíření knihovny pro nedostatek místa není možný.

V obci jest dechová hudba dobré urovně. Vyhrává 1. máje, při volbách, tan. zábavách, pohřbech a je volána do všech okolních vesnic.

### Kulturní uroveň obce:

K 31.XII.1961. bylo v obci 54 televizorů, 185 rádio přijímačů, 3 osob. auta, 73 motorek, 40 ledniček, 130 praček, 130 denních odběratelů novin, 66 nedělních odb. a prodá se 422 různých časopisů měsíčně. Škola v obci byla postavena před 80 ti lety, má 2 učebny, jest trojtrídni, má 70 žáků. V uplynulém škol. období, byly dány žákům veškeré učebnice a pomůcky v ceně 5000.-Kčs zdarma. Staví se nová školní budova.

Žáky sebráno 240 kg papíru, 80 kg hader, 10 kg juty, 170 kg kostí. Starší žáci odpracovali 200 hodin u nové školy, 200 hod. uprava parčíku u kostela a staré školy. Během roku pořádány 2 školní výlety. Náboženství navštěvuje 66% dětí. Účast žáků v pionýrské org. jest 100%. Před vánočními uspořádána besídka s nadílkou, na ukončení starého a uvítání nového roku.

Ku 40. výročí vzniku KSČ pořádána beseda členů KSČ se žáky o dějinách KSČ a kapitalismu, za předmnichovské republiky.

Žáci uspořili během roku 2000.-Kčs.



Podle možnosti pomáhá škola JZD při sběru hrášku, trhání meruněk a konaly se žňové hlídky podél želez. tratě.

Pro veškerou tělovýchovu v obci jest fotbalové hřiště, které jest mnohdy delší dobu nezpůsobilé.

Na faře zřízena mateřská škola se 26 dětmi.

#### **Zásobování:**

O zásobování obce potravinami potravinami pečuje „Jednota“ Břeclav, se sídlem v Mikulově. V místě jest samoobsluha, vedoucí Vratislav Nevida ze Šakvic. Prodávají se potraviny a prům. zboží běžné potřeby pro domácnost. Plán prodeje na rok 1961 byl 1,257.000 Kčs, skutečný obrát byl 1,252.311 Kčs.

Jednou týdně, v pátek, přijíždí pojízdná prodejna masa.

Místní pohostinství patří také „Jednotě“. Vedoucím jest Jar. Potůček, ze Staroviček. Celkový obrát v uplynulém roce byl 349.061.-Kčs. Vypilo se 51.683 litrů piva, 392 l. vína, 572 l různých lihovin, 94.390 lahví sodovky.

Potěšitelným zjevem u mládeže jest, že poměrně málo pije alkoholické nápoje.

Taneční zábavy nejsou časté a jsou málo navštěvované.

Kroj upadá, mladí lidé chodí jen v městských šatech. Jen v hody, které jsou první neděli v říjnu, jsou stárce a stárky v kroji.

Naše obec má k 31.12.61. celkem 784 obyvatel. Během roku se narodilo 9 dětí, 6 osob zemřelo, svateb bylo 6, z toho 5 též v kostele. Přesun obyvatel žádný.

Začátkem žní se vyskytla epid. žloutenka. Onemocněli 2 manželé a do konce roku

onemocnělo ještě 11 dětí. Léčení byli v nemocnici Valtice.

Přestárlí občané dostávají důchod, na nejpotřebnější je pamatováno doplňkovou péčí ONV.

V obci je poradna pro matky a děti. (kojence) Školní děti prohlíží Dr. Vlachová z Hustopeče. Lékařskou péči poskytuje Dr. Kohút, který jest oblíben, na zdrav. středisku v Hustopeči, tam se též rendgenuje a spravují zuby.

V uplynulém roce poněkud vázlo zásobování uhlím.

Hygiena v obci, až na vypouštění močůvky z nouzových stájí JZD, jest dobrá, na pracovišti (středisku) JZD nedostačující.

Hřbitov převzat v roce 1958 do státní správy, hrobníkem jest Jos. Milis, hroby sov. vojáků v místě nejsou, padlí byli převezeni do Hustopeče, je zde jen památník.

Během roku bylo povinné rendgenování žen, (rakovina) a očkování dětí, proti dětské obrně.

Děti jezdí do vyšších tříd v Hustopeči autobusy ČSAD.

Na výstavbu školy v uplynulém roce, bylo věnováno v akci „Z“ 310.000.-Kčs. Byla dodělána římsa, střecha, podbíty stropy, zadržena okna, postaveny komíny, hromosvody, klempířské práce, příčky, dopravena škvára na půdu, dovezeny cementové roury na kanalizaci.

Největší činnou masovou organizací jsou požárníci. Mají 62 členů od 15ti let. Cvičitelská činnost jest velmi dobrá, vysílají až 5 družstev, do soutěží. Mají k dispozici 1 dvoukolovou motorovou stříkačku z roku 1940, 1 osobní, 1 nákladní auto

z akce „Unra“, které jsou provozu neschopné.

Svaz ČSM má 10 členů, s těmi co jsou org. v různých závodech 26 členů. Mimo pořádání hodů, tanečních zábav a plesů, pomáhají JZD při zakládání kompostů, mláčení, provádí sběr šrotu a při úpravě obce.

Tělocvičná jednota „Sokol“, má 35 členů, mimo kopanou, nepěstují žádnou tělovýchovu, neboť není tělocvična. V uplynulém roce, upadala i kopaná, pro nezájem členů.

Svaz Česko – Sovětského přátelství má 70 členů.

Kino jest umístěno v sále bývalého hostince u Šmaků. Na rok 1961 bylo plánováno 180 představení, plán tržby 20.000.-Kčs. Odehráno bylo 198 představení, tržba 20.179.-Kčs. Průměrný počet návštěvníků na 1 představení 56, na dětská odpolední nedělní představení 72, na odpolední 22. Sál kina slouží ku pořádání členských schůzí JZD, školení družstevníků, (v zimě) lékařské přednášky a ku pořádání různých oslav a veřejných schůzí MNV.

PS: V minulém díle si někteří čtenáři všimli chybně uvedeného příjmení, proto jsem se rozhodla uveřejnit výstřižek z kroniky. Posuďte sami, jak byste výše zmíněné přepsali Vy...

*Aut. Změtka,*

Na úplný závěr přeji svým čtenářům kouzelné svátky vánoční.

**Pavlaína Prátová**

## Společenská kronika

### V měsíci listopadu oslavila významné životní jubileum

paní Anna Kadrnková – 70. narozeniny

### V měsíci prosinci oslavili významné životní jubileum

paní Magdalena Pollachová – 92. narozeniny

pan Josef Pleskač – 85. narozeniny

paní Marta Prokešová – 85. narozeniny

pan Štěpán Hutter - 60. narozeniny

pan Vladimír Drbola – 60. narozeniny

pan Pavel Šafařík – 60. narozeniny

pan Roman Poláček – 50. narozeniny



### Rozloučili jsme se:

listopad – pan František Pintera, Starovičky

### Blahopřejeme rodičům:

Dne 27.9.2022 se narodila Eliška Poláková.

Rodiče: Renáta Uhrová a Radovan Polák, Starovičky 359.

Dne 9.11.2022 se narodil Adam Prát.

Rodiče: Pavlaína Prátová a Tomáš Hrabec, Starovičky 325.





# Z osobního archivu rodáka ze Staroviček

VOJNA NENÍ KOJNÁ, padám, padám, padám...

Běhá se, aby se čekalo, čeká se, aby se běhalo.

## Pokračování č. 4

Vysvětlení: O nočním cvičení, které málem skončilo pro jednoho vojáka tragicky, jsem psal v jednom S.Z. před jedenácti léty. Byla to z mé strany pouze ukázka nesmyslné buzerace, která byla vytržena z časové řady a kontextu jiných navazujících událostí. Má následující název:

### KRUHOVÁ OBRANA

Součástí bojové přípravy byl i nácvik kruhové obrany palpostu. Spočívala v tom, že každý voják v případě napadení pozemními vojsky, měl přesně určené místo u oplození, které měl bránit. Jednoduše řečeno, každý voják měl svůj zákop, do kterého se svou zbraní zalehl. Nemohlo se tedy stát, že by některé místo bylo přeobsazené a zase některé bez obrany. To byl zákon. Kruhová obrana se většinou nacvičovala ve dne, aby si vojáci zafixovali orientační body, podle kterých by nejkratší cestou doběhli do svého zákopu.

Jedné noci byl ale vyhlášen druh poplachu, o kterém jsem ještě nehovořil. **Bojový poplach**, což znamenalo připravit celou baterii včetně kanonů k palbě na vzdušné cíle. Netrvalo dlouho a tento poplach byl odvolán. Po zakrytí veškeré techniky byl následně vyhlášen další poplach: **Kruhová obrana**. Všichni jsme běželi na určená místa. Bylo kolem půlnoci. Noc byla poměrně tmavá, viditelnost obrysů přibližně do několika metrů. Asi po půl hodině bedlivého sledování okolí jsem z pravého křídla zaslechl hlasy. Protože to bylo proti horizontu, zaznamenal jsem velkou skupinu lidí, která se po krátkých zastávkách ke mně přibližovala. Když dorazila skupina asi na vzdálenost kolem deseti metrů ode mě, poznal jsem, že jsou to „bažanti“ seřazení do dvojstupu, ruce mají nad hlavou a jejich pušky nesou dva „mazáky“. Vedla je eskorta pod velením poručíka Formánka.

Byl jsem vyzván, abych se vzdal a odevzdal jim zbraň. Něco mě nehrálo, proto jsem vzdání důrazně odmítl. Začali mě přemlouvat, že je to jenom hra, že o nic nejde. Hlavou mně proběhla snad desítka myšlenek. Jak na toto vyzvání reagovali ostatní kluci? Vzdali se po prvním oslovení nebo se nějak bránili? Na nějaké úvahy nebyl čas. **Když proti mně vykročil svobodník Horký, rychle jsem nacvičeným pohybem vztyčil bodák a udělal výpad proti němu. Hned**

**byl nazpět. Do tváře mně nemohli vidět, proto jsem hodně nahlas zakřičel. Kdo se ke mně přiblíží, toho probodnu.** Byla to z mé strany asi pudová reakce. Co mohli se mnou udělat? Potrestat? Vždyť jsem hrdinsky bránil svěřený kus plotu. Nastalo další a dost dlouhé přemlouvání, až jsem povolil. Sebrali mně pušku, zařadili do dvojstupu, ruce jsem zvedl nad hlavu a maširoval s ostatními na cvičák.

Tam nám předali pušky a zařadili do nepravidelného dvouřadu. Dostalo se nám poučení, že jeden z nás se vzdal nepříteli bez boje a nesplnil tak rozkaz bránit objekt i za cenu nasazení vlastního života. **Za to musí být potrestán. Pořád jsem nevěděl, o koho z nás jde. Bylo to v době, kdy jsme se ještě navzájem osobně neznali a také nebyl absolutně čas a prostor se s někým kamarádit. Po chvíli přivedli kluka, o kterém jsem pouze tušil, že podle výslovnosti může pocházet z jižního Slovenska a je maďarské národnosti. Byl hodně hubený a mírně jakoby přihrblý. Postavili jej čelem proti nám na vzdálenost asi 15 metrů k zadní stěně jídelny. Byl to bizarní pohled, jak se vyjímal v noci oproti bílé stěně jídelny pod slabě svítící žárovkou. Rozsudek byl jednoznačný: Za zradu vlasti a nesplnění rozkazu je odsouzen k trestu smrti zastřelením. Již si nevzpomínám, zda měl, či neměl oči převázané nějakým hadrem, ale přikláním se k tomu, že měl. Dostal ještě příležitost aby řekl, co chce vzkázat svým nejbližším. Pak následoval nám určený povel.**

**Zbraně ostrými náboji nabit.**

**Zbraně k palbě připravit.**

**Pal.**

Cvaklo několik desítek úderníků, samozřejmě naprázdno, ostré střelivo nováčci před přísahou nefasují, přesto efekt celého představení musel vyznít pro mazáky a poručíka Formánka pobaveně. Později, již u jiné baterie jsem se dozvěděl, že uvedený voják byl po několika měsících propuštěn z nějakých důvodů předčasně do civilu. Dá se jednoduše odvodit z jakých.

*Československý voják:*

*Milí nováčkové,*

*umím si představit, že vám není zrovna nejveseleji. Ty první hodiny, dny a týdny bývají*

*snad nejtěžší. Není to tak jednoduché - vytrhnout člověka od mámy, od práce, od kamarádů v dílně, v úřadě, ve škole, přesadit ho do kasárenského dvora - a teď pochoduj levá, pravá, levá, pravá, a znovu a pořád dokola.*

*Co takhle večer, než usnete, o čem asi přemýšlíte? Neříkáte si někdy - i já jsem to slyšel - že ta vojna, to jsou vlastně ztracená dvě léta? Lidé se někdy baví, kdo ví, zda si na mne někdo vzpomene? Máma - jistě. Ale kdo ještě?*

*Uvěřte mi, když vám řeknu, že na vás myslí vaši nejbližší, i lidé docela neznámí? Že na vás myslí nejenom vaše máma, ale všechny naše maminky - byl bych rád, kdybyste si mohli přečíst všechna ta pěkná slova plná starostí, které nám o vás a pro vás píší vaše mámy a tátové. Možná, že si tu jejich lásku uvědomíte, až vám jednou při pochodu v podzemní plísňanici přinesou trochu horkého čaje nebo připálí cigaretu. Poznáte, že i když se vám to snad teď chvíli zdá, nejste sami. Že za vámi a s vámi stojí celá zem. I ti nejmladší. A tobě, vojine, právě tobě napsali krasopisně svazáci, pionýři a žáci Jedenáctileté střední školy z Kysuckého Nového Mesta... A vaše milá? Do první dovolenky se čas trochu vleče, ale až přijedete za ní, podívejte se jí dobře do očí. Tam naleznete odpověď na to, co vás večer trápí.*

*Copak asi teď dělá? Třeba zrovna sedí u stolu, řadí slovo ke slovu dopis pro vás. Možná, že i básničku vám napíše. Za všechny milé to vyjádřila Jiřina Pilíková. Psala své verše právě v den, kdy jste rukovali:*

**Nádražní dvorana s dýmem a ozvěnou,  
až budeš odjíždět, pohlédne za tebou,  
místo mne zamává šátečkem do okna.  
Vím, budeš čekat a říkat si: Přijde-li,  
ruku jí stisknu a možná i polibek nesmělý  
na ústa vtisknu jí dříve, než teskná  
minuta loučení položí mezi nás kilometry.**

**Ať za mne pohladí tě podzimní vánek  
teplý  
i stromy, řeky a telegrafních sloupů kolo-  
náda.  
Nepřišla - z okna nemocnice k nádraží se  
dívá  
a vzkazuje ti: Věř ji, má tě ráda!**



Československý voják:

*Tak co, nováčci, věříte už? Všichni jsou s vámi: mámy, tátové, bráškové, sestřičky, staří veteráni, i ti, kteří přijdou za rok za vámi. Drží vám palce, aby se vám dobře vojančilo, abyste byli vzorní. A já vás všechny pěkně vítám do vojenské rodiny...*

## PSANÍ, PSANÍ

Napsat dopis byl opravdu kumšt a to nejen pro výše uvedené důvody. Pro mě, a věřím i pro ostatní kluky, byl největší problém seřadit myšlenky a vůbec koncentrovat se na psaní. Vytvořit delší dopis na jeden záprah bylo technicky nemožné. Muselo se myslet na zákazy a nejvíc nás štvalo, že musíte dopis předat někomu k posouzení. Nikdo nevěděl, kdo a kolik osob si může dopis přečíst.

Podsouvat nám, že by někdo chtěl vyzradit vojenské tajemství, byl nesmysl. **Dopis nejbližším byl pro nás jediným spojením se světem. Nikdo z nás nedával najevo, že je mu smutno, ale vím, že mnoho kluků si po večerce poplakalo. Někdy i ze zlosti. Když jsem si všechny mnou poslané dopisy chronologicky seřadil, bylo z nich zřejmé, v jaké pohodě či nepohodě se nacházím, co v daný okamžik prožívám.** Dalo se v nich číst i mezi řádky. Prvním mým psaním z vojny byl pohled rodičům, ve kterém jsem ve třech větách sděloval, že je zdravím, přijel jsem v pořádku a prosil je o balík. Druhý a současně poslední pohled patřil jedné dívce.

**Nejvíce pobouření vyvolal korespondenční lístek psaný jedním vojákem, ve kterém matce sděluje: Mami pošli mně zámek na skříňku, tady se hodně krade.**

Nikdy jsme se od něj nedověděli, jak si představoval, že lístek odejde z palpostu bez kontroly. Byl z toho opět mimořádný nástup a pořádná, i když jen slovní, buze-race. Nikoho nezajímalo, zda je to pravda, jak to řešit, ale demonstrativně jej odsuzovali. **Prozradil vojenské tajemství!** I kluci z jeho světnice mu vynadali do blbců. Ne, že by s ním nesouhlasili. Mohl to ale napsat rafinovaněji. Dost nám tímto zkomplikoval život.

Po několika dnech od nástupu dělal vždy jeden z nás pomocníka proviantákovi. Většinou táhl dvoukolák s nákupem, dostal se proto mimo palpost. A to byla možnost, i když s rizikem, propašovat dopis do schránky. Druhá spočívala v tom, že mazáci byli úplatní. Smrděli korunou, takže za pivo nebo cigaretu byli ochotni přimhouřit oko i v tomto směru, ale s dodatkem, to se nesmí nikdo dozvědět.

Při psaní některých dopisů jsem udělal kardinální chybu. Nenapsal jsem na ně datum. Dají se sice zařadit do určitého měsíce, ale šťve mě to. Až po mnoha letech jsem omlouval sám sebe. Vždyť jsme neměli ponětí o čase. Vědělo se sice co je za den, ale ne kolikátého. Je docela také možné, že jsem to nepovažoval tehdy za podstatné. První dopis z vojny přepisují záměrně bez jakýchkoli zásahů a oprav.

### Dopis č.1

4.10.1959

*Jara Oulehla možná zapláče až do-stane.....*

*Ty hrozny jste odevzdávaly jaksi brzy.*

*Předem mého dopisu zasílám Vám všem doma srdečný pozdrav a milou vzpomínku na vše co se u nás děje. Již deset dní čekám na balík z domu, ale pořád nepřichází. V pátek jsem si řekl že již určitě přijde, ale když zase nepřišel, tak jsem si řekl v sobotu přijde určitě, ale zase nic. Ze soboty na nedělu když jsem nespál, stále jsem uvažoval jaký Vám napíši dopis a jestli jste vůbec na mne nezapomněli. Ale pak jsem si řekl že dopis (pohled) ve kterém jsem žádal o balík se určitě ztratil, neboť jsem si řekl, že byste balík ihned odeslali. Když jsem si v neděli nachystal papír na psaní tak tu náhle přišel dopis, který psala Anka. Mrzí mě že ho poslala po tak dlouhé době a že Vašek a Lida neposlali vůbec nic. Pište často a hodně třeba 2x týdně. **Myslíte si že se mně stýská, ale to není pravda, ale člověk si po takové noční rachotě rád něco přečte na rozptýlení.** Pošlete mně všechno o co jsem Vám psal nic nezapomeňte, ty známky ale nemusíte. Možná než dojde dopis k Vám už tu taky budu mít třeba balík, záleží na Vás.*

*Anko pozdravuj kámoše a kámošky. A řekni Mološkovi ať taky něco napíše. Je to strašně naškrábaný, ale psát dopis ve stoje a při tom podřimovat a mět ruky špinavý jako pra..... to je taky umění. Posílám Vám dvě fotky. Fotilo se nás víc a některé fotky se zkazily i moje. Ale stejně na nich poznáte jak jsem chudý a nebo tlustý. Úplně se mně podlamují nohy. Uniformu mám zelenou, černé výložky, červené rámování, PTP to není. Odepište rychle ať nemusím čekat. Vojna je zabíračka. Jsou tu jinačí machři než já a jiní vazouni, ale vzpomínám... (jedna věta je v textu vymazaná, ale nevím zda se to stalo již při psaní nebo jsem to udělal později). Někdy jsou tu takové okamžik že by člověk podepsal smlouvu na 7 roků do dolů. Bednička ať je dřevěná. Vašku napiš. Již ale musím končit. Franta.*

*Anko napiš. Není vojna jako vojna. Anko kde jsi tu fotku šlohla nebo jak jsi k ní přišla. Napiš. Jinak jsi tam šikovně.*

Za obsah i chyby se nestydím. Později, až se situace uklidnila a my měli za sebou přibližně čtvrtinu vojny, se psalo jinak. S prapropisem jsem neměl větší problémy. Mnohokrát se mně stalo, že za mnou přišli kluci, abych jim poradil s dopisem nebo co říkám na to či ono. Napsat ale někomu koncept jsem kategoricky odmítal. Tuto nabídku dostávali ale i jiní vojáci, především od kluků z jižního Slovenska. Plně jsem je chápal. Byli to výborní kamarádi, měli znát slovensky a maďarsky, ale žádnou z těchto řečí neznali pořádně. Pokud chodili s hol-kou z Čech, což se později stávalo a měli ji napsat dopis, byla to pro ně hrůza.

Dopisoval jsem si pouze s rodiči a sourozenci a teprve v závěru vojny jsem si vyměnil asi dva dopisy s klukama od nás z ves-nice. Otec mně nenapsal ani jednou, nebyl na to, takže jsem to považoval za normální. Dopisy od rodičů (matky), bych jistě spočítal na prstech jedné ruky. Já jsem jich napsal kolem patnácti, převážně během prvého roku.

### OTEVŘENÁ nebo bolavá SRDCE?

Co jsem ale neměl rád, byly „veršovánky“, které někteří kluci psali dívkám do svých dopisů a které se asi předávaly jako štafeta z ročníku na ročník. Dokonce jsem slyšel, že je psali do svých dopisů již vojáci sloužící za I. Republiky a nemohu vyloučit, že i vojáci sloužící za C.K. Opravdu se zdály moc prostounké. To mně nevadilo, ale bohužel v nich nebylo nic osobního a byly používány v nepravý okamžik. Asi mě ovlivnilo, že jsem před vojnou chodil na ZMŠ do třídy společně s děvčaty. Víím, jak se některá chovala, když dostala dopis od kluka třeba z vojny a bylo v něm plno chyb. Klidně je podtrhly červeně a dopis demonstrativně roztrhaly a hodily do koše s patřičným slovním doprovodem. Nemá se to sice dělat, ale jeden takový dopis mně byl také předložen k nahlédnutí. Pomalu v každé větě byla hrubá chyba a když se k tomu přidala nevkusně volená báseň nebo verš, byl s láskou konec. Dost jsem si jich zapamatoval, ale protože lidská paměť není nekonečná, tak jsem jich několik písemně zaznamenal.

*Ty nejkrásnější vzpomínky ve svém srdci mám/ s tím nejkrásnějším pozdravem/ svůj dopis začínám.*



*Vím, že nemáš ani zdání/ jak na tebe vzpomínám/ k Tobě letí vždy mé přání/ piš, ať dlouho nečekám.*

*V tichém vánku večerním/ polibek ti posílám/ ústa šeptají Tvé jméno/ a já blaženě usínám.*

*Na posteli v tiché noci/ stále na Tě vzpomínám/ po obláčku tiše plovoucím/ polibek Ti posílám.*

*Tiše plynou dny a léta/ tiše bije hodina/ co-pak děláš, jak se máš/ dívenko má jediná.*

*Já každodenně vzpomínám/ jak vlastně shledáme se/ zda věrná zůstaneš mně/ nebo řekneš neznáme se.*

*Jen jedny oči znám/ jsou krásné jako nebe/ jen jednu dívku miluji/ a to právě Tebe.*

*Král má svou korunu/ andílek nebe/ a já mám miláčku/ nejraději Tebe.*

*Když tento dopis dostaneš/ vzpomínku mi daruj/ dva chlapce milovat/ toho se varuj.*

*Kdo jednou vřele miloval/ těžce zapomíná/ tu lásku kterou zakopal/ nenahradí jiná.*

*Až Ty budeš při tanci/ vesele se smát/ tak já budu ve stráži/ na Tebe vzpomínat.  
Hubička je dárek malý/ celý svět to dobře zná/ je to dárek velké lásky/ kterou děvče rozdává.*

Na ukázkou by to mělo stačit. Později představím básničky s jiným zaměřením. Ale ty se děvčatům neposílaly.

**Abychom se stali plnohodnotnými vojáky, museli jsme vyfasovat tzv. pěchotní zbraň, což byla puška vzor 54.**

## BUZERACE?

Nepřeháním, když s trochou nadsázky prohlásím, že od okamžiku sesednutí z V3S v Horních Počernicích, jsem se po dva roky základní vojenské služby téměř nezastavil. A nejen já. Záměrně volím slova nadsázka, téměř. Dva roky v poklusu by nikdo nevydržel. Našlo by se několik období, kdy se dalo zvolnit, kdy jsme se „zašívali“. Nakonec jsme byli vedeni k tomu, že voják si musí umět poradit v každé situaci. Také i v našem případě jistě platila výchovná metoda cukru a biče.

Musím předeslat, že za celé dva roky vojny jsem nezaslechl výraz „šikana“. Věděl jsem sice, co obsahově znamená, ale

jeho frekvence použití byla téměř nulová. To platilo i pro můj pobyt na různých internátech před vojnou. Neznamenalo to ale, že šikana v nějaké podobě neexistovala. Podle slovníku cizích slov šikanovat znamená někoho zlomyslně, zbytečně obtěžovat, týrat, sužovat, pronásledovat. To se na vojně v plné míře dělo. Ale navíc zde existoval další výraz - DRIL, který byl navíc umocněn slovem prušácký. Dril znamená vojenský nácvik, obvykle bezmyšlenkovitý, a tuhou bezduchou kázeň. Pro kombinaci šikany a drilu, což byla zpočátku každodenní metoda našeho výcviku, platil výstižný název BUZERACE. Toto slovo se stalo součástí našeho slovníku a nebylo dne, abych jej několikrát neslyšel. Proto si dovolím, po tomto vysvětlení, v další části jej používat.

## BUZERACE = ŠIKANA + DRIL

Den vojáka začínal již zmíněným budíčkem. Nebyl problém být do pěti minut před budovou. Noční košile šla dolů, naopak nahoru trenýrky, kalhoty, namotat na nohy onuce a nazout půllitry. Neustálé problémy s onucemi jsem již popsal. Ale s odstupem času jsem je považoval za ideální a nenahraditelnou součást obutí do „půllitrů“, pokud nebyly nošeny několik týdnů bez vyprání. Rozcvičky probíhaly za jakéhokoliv počasí, vždy svlečení do půl těla. Napočítal bych za celou vojnu na prstech jedné ruky případy, kdy jsme v silných mrazech mohli cvičit v košilích. Když hodně přšelo, cvičilo se na chodbě. První rozcvičky pro nás znamenaly galeje. Z půlhodinové rozcvičky asi 10 % byla prostná, ale z 90 % všehochoť. Hodně se běhalo, ale nejnáročnější byl přechod z běhu do dřepu tzv. husí nebo kačení pochod. Husí pochod nebyl pouze směrem vpřed, ale i pozpátku. Kdybych to měl vyjádřit v čase, tak chůze v dřepu - husí pochod byl časově delší než běh. A pak kliky. Po takové rozcvičce jsme byli tak rozcvičení, že jsme byli schopni usnout i ve stoje. Než jsme si zvykli na tuto „zabíračku“, trvalo to několik týdnů a protože to byla záležitost individuální, tak u někoho i několik měsíců. Někteří s tím měli problémy po celou vojnu.

Po rozcvičce následovala osobní hygiena a úklid rajonů. Po celý první rok vojny jsem nepoznal smeták a klasický kbelík, ale jiné náhradní nástroje. Těch úklidových specifik bylo velmi mnoho. Přesto, a to již i v civilu, jsem po celý život tvrdil a budu tvrdit, že takový pořádek, co jsme měli na vojně, nemá a nemůže mít žádná žena v domácnosti. Myslím to vážně a bez ironie. Rozšířený názor, vztahující se ke způsobu úklidu vojenských rajonů, že co je hodně mokré je

uklizené, nelze vnímat obecně. K tomu se ale vyjádřím později.

Já osobně jsem s fyzickou kondicí moc problémů neměl. Běhy mě vůbec neunavovaly, navázal jsem na to, co jsem dělal v civilu. Bylo ale potřeba si zvyknout na cviky, které se v civilu v běžném životě nepoužívají a pro normálního smrtelníka jsou k ničemu. Byl to již zmíněný husí pochod, neustále se opakující dřepy, kliky a další nesmysly. Víc mně štvály jiné záležitosti.

## Dopis č. 2

*Předem mého dopisu Vás všechny zdravím a zároveň zasílám srdečný pozdrav. Píšu již po tmě je 6 hod. S časem na psaní to moc nevychází. Co říkáte na ty fotky. Dopis jsem poslal bez známky, ale ta 1,80 Kč Vás nezabije. Mám tu ještě 200 Kč, takže na všechno. Ale s tím dopisem to bylo tak. Neměl jsem právě na známku a viděl jsem službu, že nese dopisy do města tak jsem mu to dal ovšem bez známky. První balík s těma hroznama došel v pondělí. Druhý došel ve čtvrtek. Koláče jsem ale nejedl, na to mám spotřebitele. Napiš mně Anko podrobně o hodech a jestli máš z nich nějaké fotky, tak mně pošli. Dnes mi jaksi nechutná jíst tak to maso leží na stolku, ale do rána bude pryč. Vašku ty mně taky napiš. Píšete o ten kufr a bedničku. Možná to pošlu s prádlem ale později. O další balík vám napíšu. Anko napiš mně adresu L.P. Právě tu kluci hrají.....tak je tu velké rodeo. Zábavné podniky jsou tu výborné. Již jsem byl 2x mimo kasárna. Jednou na společné vycházce a podruhé pro proviant.*

*Píšu již absolutně po tmě. Anko...podrobnosti z našich hodů. Vašku piš. Anko taky. Ihned odepište.*

## Pokračování příště.

.....  
**Končí rok 2022 a v tom začínajícím roce 2023 vám všem přeji všechno jen to nejlepší, ale ze všeho nejvíc zdraví a také štěstí, hodně lásky, spokojenost, rodinnou pohodu a radost ze všeho, co život přináší. Abychom jej prožívali v naději, víře a optimismu, že tato zvláštní doba pomine, aby byl lepší než ten uplynulý.**

KaFr.





# PRAKTICKÝ PRŮVODCE PO PERU - PRVNÍ ČÁST



**B**řezen byl asi v půlce, když jsme se spolužákem potkali na oběd a on mi povídá, že na přelomu září a října plánuje „trošku větší výlet“, a jestli chci, můžu se přidat. Když jsem po chvíli zjistil, že chce letět do Jižní Ameriky, konkrétně Peru, zaskočilo mi nejdřív sousto v krku, ale hned potom jsem ho ujistil, že pokud mi vyjdou závěrečné zkoušky ve škole, přidám se.

Státnice jsem měl nakonec 16.9., asi týden předtím jsem se rozhodl, že letím a koupil si letenky. Říkal jsem si: „Ať už dopadnou zkoušky jakkoli, prostě poletím.“ Státnice se nakonec povedly a já 20. září odletěl s pocitem úlevy, štěstí (a částečně nervózní) na tří týdně dobrodružství do země Inků, lístků z koky a pohoří And. V tomto článku bych se rád podělil především o praktické informace a poznatky z cesty, v dalším příspěvku pak navážu kulturou země, bezpečnostní situací, informacemi k ubytování a tak různě vším, co se do první části nevešlo.

## Kdy a jak letět do Peru, počasí

Peru je rozlohou cca 16x větší než Česká republika, nachází se v Jižní Americe, na jižní polokouli, na severu sousedí s Ekvádorem a Kolumbií, na jihu s Bolívií a Chile, na východě s Brazílií a na západě s oceánem. Roční období jsou v Peru dvě – období sucha a období dešťů. My jeli na přelomu září a října, kdy *obecně* pomalu končí studenější a suchá část roku a začíná to právě léto – období dešťů a tepla. Proč obecně? Problémem je velká rozloha Peru a až nepředstavitelné změny podnebí po pár stovkách kilometrů. Tak například v džungli na severu Peru u řeky Amazonky je celoročně přes 30 stupňů (pocitově tak 50, díky vysoké vlhkosti), v okolí hlavního města Limy příjemných 20, 25, v okolí starodávného města Cusco, či jižněji u nejvyšší položeného navigovatelného jezera s názvem Titicaca, mnohem méně – v noci třeba 5 stupňů, a

v Andách i 10, 15 stupňů pod nulou. V batohu jsem tak měl jak pantofle a plavky, tak i zimní čepici a rukavice. Počasí nám vyšlo krásně, přelom září a října tak můžu s klidnou hlavou označit za ideální čas k návštěvě Peru.

## Cesta samotná

Nejčastěji se lítá do hlavního města – Limy. U mě tomu nebylo jinak. Lety očekávejte spíše z větších evropských letišť, jako je třeba Schiphol v Amsterdamu. Z tohoto letiště jsem letěl i já s holandskou aerolinkou KLM, kterou určitě doporučuji. (A to nejen kvůli pohodlným sedačkám s vestavěnou telkou a dobrým jídlem.) Přímé lety jsou zpravidla o něco dražší a trvají cca 12 hodin. S ohledem na to, že v Eurojackpotu jsem zatím úspěšný nebyl, zvolil jsem levnější variantu s přestupem v New Yorku (NY). To se ukázalo jako skvělá volba, protože na zpáteční cestě byl mezi letem z Limy do NY a z NY do Amsterdamu 8 hodin dlouhý přestup, a já se stihl projít po Broadwayi, Páté Avenue, navštívit Empire State Building nebo si dát kousek americké pizzy na Times Square. Let do NY trval necelých 8 hodin, z NY do Limy zhruba 7. Do Amsterdamu jsem jel autobusem z Prahy, mí výletoví partáci měli let o pár dnů dříve a do Holandska jeli autem.

## Co s sebou?

Jak vyplývá ze shora uvedeného, do Peru je třeba si zabalit v podstatě všechno – od jarního, přes letní, až po zimní oblečení. Záleží samozřejmě, co chce člověk v této zemi zažít. Je ale pravda, že příležitost podívat se do Peru nemusí přijít víckrát, a tak doporučuji zažít vše, co půjde – džungli, oázu, šestitisícové hory, jezero Titicaca, ....

V ceně letenky na dlouhé lety je zpravidla jedno velké zavazadlo do 25kg (odbavené), malé kabinové zavazadlo do 10kg a příruční zavazadlo do 5kg. Osobně nemám

rád, když musím odbavovat zavazadlo. Člověk se na letišti zdrží mnohem déle, nemá 100% jistotu, že se zavazadlo někde neztratí, atp. Letěl jsem proto na lehkou – jen s batohem o objemu 20 litrů. Na 3 týdny se to může zdát málo, počítal jsem ale s tím, že si v jedné z několika veřejných prádeln, kterých je v Peru spousta, věci vyperu. Častokrát nabízí tento *laundry service* za pár korun místo, kde jste ubytováni. Další nevýhodou menšího batohu je situace, kterou asi většina známe – na konci výletu si chci zabalit všechny věci a ejhle, nemůžu je to batohu nacpat. Proto jsem už asi pátý den výletu musel za 2 Peruánské soly, což je asi 12 Kč, pořídit krásnou tematickou igelitku, do které jsem vyčlenil pár věcí z batohu, a z které se později stalo moje příruční zavazadlo do letadla (a oblíbený suvenýr z cesty).

## No, a proč vlastně Peru?

Peru je z latinskoamerických států nejvíce spojeno s bývalou, tajemstvími zahalenou, Inkou říší. A jde to poznat z každého kousku země, především z města Cusco a okolí. Peruánci dali dohromady seznam 16 inkých památek v okruhu asi 80km od tohoto starodávného města. Jde především o ruiny inkých osad, typické inké terasovité políčky a muzea. My se rozhodli půjčit na 6 dní auto a všechny památky navštívit. Tohoto rozhodnutí rozhodně nelituji. Dechberoucí byla inká osada v městečku Ollantaytambo nebo kruhovitě terasy v Moray.

Hlavní důvod návštěvy této země a její největší památka -Machu Picchu- v seznamu samozřejmě není. Na tento div světa je třeba si zajistit vstupenky zvlášť, a to s dostatečným předstihem. Kolikrát je totiž čekací doba i 3 měsíce! Co by to ale bylo za výlet do Peru bez pořízení fotky z ikonického výhledu na horu Huyana Picchu, pod





kteřou se rozprostírá nejzachovalejší doklad architektury a kultury incké říše? Říše, která podle všeho neznala písmo, nepoužívala kolo, neměla železo, a přesto dokázala stavět chrámy z tunových, ideálně zbroušených kvádrů na kopcích hor a ve strmých srázích bez použití jakéhokoli pojiva. Atmosféra tohoto místa je nepopsatelná a na fotkách stěží zachytitelná. Tip: snažte si zajistit vstupenky v ranních hodinách. Zpravidla se ráno nad Machu Picchu snese mírná mlha, která dodá místu ještě více na tajemnosti. Zároveň v průběhu dopoledne zmizí, takže si užijete i procházku prosluněnými zdmi tohoto středověkého města Inků.

Mimo Machu Picchu se v poslední době, hlavně díky Instagramu, proslavila pět tisíc metrů vysoká hora Vinicunca, která se také nachází v dojezdové vzdálenosti od Cusca. Díky svému vzhledu se jí přezdívá Rainbow Mountain (Duhová hora). Výlet na horu mám spojen s dvěma nepříjemnými zážitky. Zaprvé jsem chytil výškovou nemoc, která se projevuje silnou bolestí hlavy a velkou nevolností. Zadruhé funguje Instagram asi až moc dobře, protože na hoře byl jeden turista vedle druhého. A to i přesto, že na vrchol trvala cesta dvě hodiny svižné chůze z parkoviště, které se nacházelo ve výšce 4700 m.n.m.

Hoacachina je zase jedinou oázou v celé Jižní Americe! Večerní pohled z několika set metrové písčité duny na osvětlené městečko, které se rozkládá po obvodu přirozeně vzniklé vodní plochy, to byl jen jeden z mála nezapomenutelných zážitků; stejně jako třeba sjíždění těchto dun na dřevěném prkně.

Řeka Amazonka tekoucí v džungli na severu Peru u města Iquitos mi bohužel nevyšla. Zážitky odsud mám pouze zprostředkované od kluků, kteří se mnou výlet absolvovali. Do Iquitos je třeba letět, město se

nachází uprostřed džungle, kam se po zemi dostat nedá. Vnitrostátní letenky nejsou nijak drahá záležitost, nákladnější je samotný pobyt v okolí jedné z největších řek světa. Tohle dobrodružství uvítají všichni, kdo se nebojí jedovatých hadů a pavouků, hravých opic, ovzduší jako v prádelně a na vitaminy bohaté stravy v podobě rozmanitých druhů ovoce. Pozor! Do této oblasti je více než vhodné si zajistit očkování proti žluté zimnici.

Co jsem ovšem naopak oproti mým kamarádům výletníkům absolvoval, byl dvou-denní výšlap na vulkán Chachani nedaleko města Arequipa. Jedná se o horu vysokou 6057 m.n.m. a rozhodně to není zážitek pro každého. Ze sedmičlenné výpravy jsme nahoru došli čtyři. Ne snad, že by to ostatní nepřežili, jen si úplně nepotkali s výškovou nemocí a doplatili na nízkou úroveň aklimatizace před výšlapem. Museli tedy výstup v průběhu cesty vzdát. Trek samotný přitom zas tolik náročný nebyl, problémem byla hlavně zmíněná výška, nedostatek kyslíku a ukrutná zima. Zajímavost: na výškovou nemoc žvákají Peruánci lístky koky, což je rostlina, z které se vyrábí kokain. Mně pomohla spíš mléčná čokoláda, ibalgin a časté pauzy při chůzi nahoru.

Ted' už si dám taky pauzu a v příštím článku bych Vám přiblížil peruánskou kulturu, včetně kuchyně, popsal, jak ne/bezpečně jsem se v zemi cítil, jak jsme sháněli ubytování, nebo např. kolik peněz je potřeba si na třítdenní výlet do Jižní Ameriky nachystat.

Mgr. David Poláček



# LÁZNĚ

BRONISLAVA KALOUSKOVÁ

## Krámek radosti

*Jak do lázní vejdu,  
hnedle vedle recepcce,  
je tam prima paní,  
a to není recese.*

*Prodává tam hezké,  
užitečné věci,  
chci udělat radost,  
a o to jde přeci.*

*Koupím já si u ní,  
párek hloupostí,  
dětem to však udělá,  
mnoho radosti.*

*Paní je moc ochotná,  
tak že je to prima,  
dárečků mám přehršel,  
může za to klíma.*

## Cukrárna u Ježibaby

*Chaloupka nízká,  
hrom do ní tříská,  
tam je Ježibaba,  
s křivejma nohama.*

*Lítá na koštěti,  
provokuje děti,  
je to za výkladem,  
cukrárny je kladem.*

*Mají tam zmrzlinu,  
zažijí tam psinu,  
paní je prima,  
to dělá klíma.*

## Petr a Hanka

*Vedle u stolu,  
sedí lidičky,  
mám je moc ráda,  
jsou jak mé dětičky.*

*Petr a Hanka,  
rádi se mají,  
je milo vidět,  
jak spolu hrají.*

*Vychází spolu,  
určitě vlídně,  
napohled vypadaj,  
velice klídně.*





Láska jim kvete,  
to vidět z očí,  
každý se rád,  
za nimi točí.

Petře a Hanko,  
lásku svou braňte,  
od závidí lidské,  
vždy Vy se chraňte.

Mějte se hodně rádi,  
ať nic Vám neschází,  
ať Vás jen štěstí a láska,  
životem provází.

Mějte se vždy hodně rádi,  
život běží úprkem,  
držte se vždy kolem krku,  
ale nikdy pod krkem.

#### Pán s květinou

Potkala jsem po ránu,  
na jedné proceduře,  
pána co má květiny,  
a dává je Múze.

Jednu též mi daroval,  
a nevím zda z lásky,  
a nebo z přátelství?  
No, nedělám si vrásky.

Je to prima, bezva pán,  
prý legraci se smějte,  
ve čtvrtek zas zazáří,  
tak se dobře mějte.

Já už s Vámi nebudu,  
pojedu už domů,  
tak to dobře oslavte,  
to přec patří k tomu.

#### Zlatý chlum

Dívám se dívám,  
na Zlatý chlum,  
hned bych tam stavěla,  
rodinný dům.

Ono to nejde,  
jsou tam stromy,  
a ty jsou lepší,  
než všechny domy.

Je tady pohoda,  
je tady klid,  
a to je lepší,  
než nějaký byt.



## Z NAŠÍ FARNOSTI

Vážení čtenáři našeho farního sloupce, ráda bych Vás v krátkosti seznámila, jak naše farnost prošla uplynulým rokem. Na rozdíl od roku 2021 koronavirus nás pronásledoval jen snad první dva až tři měsíce. Co je dále podstatné, na rozdíl od toho minulého roku, jsme ten letošní rok v našem kostele prožili téměř bez roušek. Bohužel však v menším společenství. Hodně nás ubylo. Někteří odešli na věčnost, někdo také důsledkem covidu se stal méně pohyblivým a jiný během covidových let zestárnul natolik, že se už do kostela nedopraví. Budeme doufat, že se někdo najde, kdo naše hubené řady posílí...

Na rozdíl od minulého roku, kdy **1. sv. přijímání** přijaly tři děti, tak letos to byl jen jeden chlapec, a to **Martin Krůza**. Potěšující však je, že máme pořád pět ministrantů a to i čtrnáctiletých. Jsou to: **Vít Krůza, Šimon Vácha, Lukáš Zeman, Adam Horčíčka a nejmladší Martin Krůza**. Kluci jsou velmi šikovní a tak chceme věřit, že náš kostel neopustí. Jezdí každoročně na farní tábor, kde si utužují přátelství a předávají zkušenosti. Letos poprvé se nejstarší zúčastnili děkanátního setkání mládeže, které je zaměřeno pro ty starší, tedy mládež. Taková setkání jsou jistě prospěšná jak k seznámení s mladými z celého děkanátu, tak k nasbírání zkušeností a znalostí v oblasti víry. Také o legraci mezi mladými není nikdy nouze.

Mohli jsme v tomto roce zase prožít radost s dětmi na farním dvoře při opékání špekáčků a také radost ze setkání s poutníky. Jako obvykle k nám v srpnu vykonali pěší pouť **poutníci z Lukova**, se kterými jsme již tradičně prožili poutní mši a malé posezení s popovídáním na naší faře. Když jsme připravovali kostel k významné události – 110. výročí narození našeho rodáka P. Václava Drboly, tak náš kostel navštívila parta

seniorů ze Zlína. Popovídali jsme jim něco z historie našeho kostela a že se chystáme na narozeniny našeho rodáka. Co nás velice těší je to, že jim vypravování a náš kostel tak utkvěl v paměti, že následně jejich vedoucí poslala e-mail na obecní úřad s velice milým poděkováním. Mimo jiné paní napsala, že na Starovičky a naši ochotu nikdy nezapomenou. Určitě také pro to, že je následně pan Šmukař ochotně pohostil pro ně vzácným mokem – burčákem...

Na **110. narozeniny otce Václava 16. října** letos zrovna připadla neděle. Připravili jsme velikou oslavu a pozvali občany a obecní zastupitelstvo. Mše byla slavná, hlavním celebrantem nebyl nikdo jiný, než náš bývalý pan děkan dnes nový **generální vikář P. Pavel Kafka**. Spolu s ním sloužil pan děkan P. Jan Nekuda. Sešlo se přes sto osob, samozřejmě i z blízkého a vzdáleného okolí. Po mši sv. a modlitby u busty bylo pohoštění a beseda v kulturním domě, kterou využilo asi šedesát až sedmdesát osob.

**PODĚKOVÁNÍ: FARNÍ RADA DĚKUJE  
BÝVALÉMU MÍSTOSTAROSTOVI PANU  
TOMÁŠI DOLÁKOVI ZA VELIKOU POMOC  
PŘI OBSLUZE HOSTŮ NA TÉTO AKCI.**

**V tomto roce jsme si neužívali v našem kostele jenom radostná setkání, ale také smutná loučení s našimi spoluobčany:**

V měsíci březnu jsme se rozloučili s **panem Františkem Šafaříkem 56 let z Hustopečí**, který byl uložen do rodinného hrobu na našem hřbitově.

V srpnu v jeden den, což se nestává, zemřeli dva farníci. Ráno **pan Josef Ovisek v pozhnaném věku 97 let**, kterého jsme také po mši sv. 12. 8. doprovodili k věčnému odpočinku na náš hřbitov, kde byl pochován do rodinného hrobu.



Téhož dne večer 7. 8. zemřela náhle naše věrná farnice a dlouhá léta pomocnice v úklidu kostela **paní Anežka Klecandrová ve věku 89 let.** Donedávna sedávala ve své lavici, vždy usměvavá a čiperná. Chybí nám všem.

V říjnu jsme se rozloučili s další milou paní, která se také starala dokud mohla o úklid kostela a to s **paní Boženou Kouřilovou, která odešla po dlouhé těžké nemoci v 82 letech.** Vždy velmi obětavá jezdila také jako kuchařka s dětmi na farní tábor. Díky oběma ženám za vše, co pro naši farnost vykonali. Budiž jim země lehká.

**Nebyly u nás jenom pohřby, ale také radostné uvítání dětí, které v našem kostele přijaly svátost křtu: 5. února byl pokřtěn JAN BABÁK a 30. října ŠIMON DRAHONSKÝ.**

A jsme na konci církevního roku, který končí svátkem **JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE**, letos tedy 20. listopadu. O týden později 27.11. jsme vstoupili do čtyřtýdenního očekávání narození Ježíška první nedělí adventní. U nás v kostele jsme ji prožili s P. Vojtěchem Zahradkou velice svátečně i s nakuřováním. Tradiční průvod dětí s rozžatými lampičkami, žehnání adventních věnců a rozžatí první svíce na adventním věnci. Druhá neděle adventní na svátek sv. Barbory byla dětská mše a přišel také Mikuláš s plným košem dárků.



**ADVENT**, kteráž slovo znamená příchod, by měl být dobou zklidnění a takového ztišení, duchovního usebrání. V našem malém kostelíku si ho dokážeme opravdu vychutnat. To tajemno na sebe necháváme působit při zpěvu rorátů přede msí, jakož i při písních, které mají už vánoční nádech. A tak si dovolím čtenáři předložit malý úry-



vek z vánoční poezie z koledy „Píseň Ježíškovi“ z Provence od Eugena Bernarda v překladu známého biskupa a překladatele P. Josefa Hrdličky:

#### **PÍSEŇ JEŽÍŠKOVÍ**

*Kdybych se pilnou včelkou stal,  
vzlétnu všem květům v ústrety,  
šťávu a med bych na tvé rty  
nosil a sám bych rozkoš sál.*

*Nad květy provoněný vzduch  
jsi ty můj Bůh.*

*Být ptákem, jenž si domov staví,  
já hnízdečko své splétal bych  
v tvém chlévě z paprsků tvé slávy  
u trůnu jeslí chudobných.*

*Dík, že tě znám, a vyznat smím  
jsi Bohem mým.*

Vážení přátelé, spoluobčané, farníci, jménem farní rady Vám všem přeji radostné vánoční svátky plné milosti a prožití ve zdraví, lásce a pohodě. Do nového roku 2023 si všichni vzájemně vyprošujeme Boží požehnání, dobrý rok a především zastavení války a mír na celém světě.

**POŘAD BOHOSLUŽEB BUDE VČAS ZVEŘEJNĚN V INFORMAČNÍ TABULI OBECNÍHO ÚŘADU A KOSTELA SV. KATEŘINY.**

*Anna Haluzová*

*V přírodě je tu,  
ted' v létě krásně,  
a tak zas skládám,  
ty moje básně.*

*Utíká to rychle,  
pojedu domů,  
a u nás není,  
tolika stromů.*

*Na jižní Moravě,  
jiné stromy máme,  
nesou nám ovoce,  
a to prodáváme.*

*Taky tam pěstujem,  
i révu vinnou,  
hroznů je dosti,  
všechny se minou.*

*Práce je dosti,  
a to chce klid,  
a tak už musím,  
zas domů jít.*

*Přijede syn,  
a pojedu k němu,  
uvidím vnoučata,  
a já chci už změnu.*

*Pohlídám Peťulku,  
je moje sluníčko,  
mládí si poklidí,  
v bytě snad maličko.*

*Tak končím Lázně,  
a čas si krátím,  
slíbeno mám,  
že se sem vrátím.*

*Doufám, že do příště,  
Lázně se změní,  
a tak končím,  
to moje SNĚNÍ.*





Vzpomínky, zvláště ty v předvánočním čase, mnohdy navozují prožitky i zdánlivě doby dávno minulé. I tehdy, „už kdysi“, končil advent, čas ranních rorátů, modlitby podvečerního radostného růžence a pomyslné hodiny věčnosti ukrajovaly první chvíle Štědrého dne roku 1953 - těch nejmutnějších starovičských Vánoc.

Devět občanů Staroviček: Vítězslav Kostrhoun, František Ovišek, Ludvík Úlehla, František Matyáš, Jaroslav Vincenc, Zdenka Soukopová, Václav Najman s dcerou Štěpánkou a jediná z nich dodnes žijící Ludmila Bízová (tehdy Šebestová) v ten čas cestovalo večerním dělnickým vlakem Os.718 z Brna ke svým rodinám strávit pokojné vánoční svátky. V nočním přeplněném vlaku byla cítit vánoční nálada, když tu najednou v tmavé noci zazněla hrůzná koléda těchto Vánoc a onen Štědrý den byl místo sněhových vloček smáčen slzami neštěstí a bolu – pomalu končí rok 1953 s sebou přinesl v té době největší železniční neštěstí v našich dějinách. Starořímský moudrý Seneca v Úvahách o smrti říká – cit.: „*Je nejisté, kde nás smrt čeká, a proto ji očekáváme všude.*“ Těch 106 nebožtíků šakvického vlakového neštěstí, včetně pěti starovičských, ji určitě nečekalo uprostřed noci vánočního času roku 1953.

Pro mladší ročníky čtenářů Starovičského zpravodaje uvádím, že podrobně a autenticky na základě vyšetřovacích spisů, písemných záznamů o jízdě osobního vlaku Os.718 a rychlíku R4, rozsudku Lidového soudu trestního v Brně, výpovědi obviněných, materiálů ostravského televizního studia ze seriálu Osudové okamžiky, a především na základě pamětnických výpovědí starovičských občanů ať už osudovým vlakem přímo cestujících a přeživších tragédii či členů místního záchrannářského hasičského družstva je ona událost popsána v prosincovém čísle Starovičského zpravodaje z roku 2009 (viz PhDr. Ladislav Valíhrach, *Smutné starovičské Vánoce roku 1953*).

Atmosféru události, opět těm mladším, nechť navodí slova tzv. odůvodnění rozsudku Lidového soudu trestního ze dne 17. července 1954 (14 stran).

Cit.: „*Dne 24.12.1953 v nočních hodinách došlo u železniční stanice Šakvice, okres Hustopeče k železniční nehodě, jež svými následky se zařadila mezi naše největší a nejtěžší železniční nehody. Rychlík R4 je-*

*doucí z Prahy do Bratislavy vedený strojvedoucím Ambrozem Růžičkou, strojním topičem Štefanem Adamcem a vlakvedoucím Josefem Hubačem najel v 1.06 hod. rychlostí 86 km/hod. u vjezdového návěstidla železniční stanice Šakvice na rozjíždějící se osobní vlak Os.718. Následky nehody byly hrozné. Usmrceno bylo 106 osob, těžce a lehce poraněno bylo 102 osob. U osobního vlaku 718 bylo zničeno osm osobních a jeden služební vůz. U rychlíku R4 byla poškozena lokomotiva, dva vozy byly zničeny a jeden těžce poškozen. Železniční svršek o délce 150 m byl poškozen. Škoda na železničních vozidlech je odhadována částkou 5 milionů Kč a škoda na železničním svršku asi na 60 tisíc Kč....*

*Jménem republiky!*

*Lidový soud trestní v Brně uznal dne 17.7.1954 takto právem*

*Obvinění: 1. Ambroz Růžička  
2. Štefan Adamec  
3. Josef Hubač*

*všichni t.č. ve vazbě okresního prokurátora v Brně jsou vinní trestným činem obecného ohrožení podle §192, odst.1,2, písmena a,b,c trestního zákona, jehož se dopustili tím, že...*

*a odsuzují se podle §192, odst.2 trestního zákona k trestu odnětí svobody:*

- obviněný Ambroz Růžička v trvání 5 roků (trest v plné sazbě)
- obviněný Štefan Adamec v trvání 4 roků
- obviněný Josef Hubač v trvání 3 roků

*Ambrozi Růžičkovi a Štefanu Adamcovi se zakazuje vykonávat činnost v dopravní službě na železnici – A. Růžičkovi na 10 let, Št. Adamcovi na 5 let.*

*Odsouzení všech obviněných je nepodmíněné. Dále jsou povinni uhradit náklady trestního řízení zálohovaného státem a nahradit poškozeným nutná vydání spojená s dostavením se k hlavnímu líčení.“*

Svědků události ubývá a blíží se Vánoce evokují především v myslích žijících oněch pamětníků stále živé a duši jítící vzpomínky – Ludmile Bízové (1936), Martě Prokešové (tehdy Matyášové, 1937) i Jarmile Kostrhounové (1931) se i po letech všechno vybavuje. Mluvil jsem v tomto předvánočním čase se všemi třemi a z paměti jim nikdy nezmizí vzpomínky na nešťastný Štědrý den 1953. Tady, a nejen tady, Oidipův výrok, že „čas všechno zhojí“

pozbývá na platnosti – tady se zapomenout nedá, a většinou nejen tady.

Dlouho tu chybělo aspoň místo označení nehody třeba jen s malým symbolickým pomníčkem či křížem a s datem oné tragédie, s číslem počtu obětí... – tamní genius loci se však nevytratil. Znae detailně okolnosti neštěstí i jeho důsledky, dovolil jsem si před lety svým investigativním pojednáním „*Smutné jihomoravské Vánoce 1953*“ zveřejněném v jednom historicko-vlastivědném Věstníku prolomit ledy čehosi dosud řadu let veřejně tabuizovaného. V tehdejších médiích se o události nesmělo psát, žádné dobové fotografie, kromě jediné s vystavenými pěti rakvemi starovičských obětí před pohřbem v sále starovičské hospody, neexistují. Oněch 106 zmařených lidských životů si však už dávno zasluhovalo úctu a všem přístupnou vzpomínku. Můj text v onom Věstníku, jak mně sám později řekl, zaujal brněnského Vladimíra Seluckého (1949), celoživotního skalního fandu železnice a člověka zasvětivšího železnici všechna svá pracovní léta, znalého jak strukturu Českých drah, i jejich všemožných institucí, včetně personálního obsazení – a tak začalo překlenuvání propasti mlčení a náprava věci samotné.

Výchozím momentem byl dopis tehdejšímu generálnímu řediteli Českých drah s nadějnou jeho odpovědí sdělující, že na výpravní budovu šakvického nádraží bude umístěna pamětní deska s námi navrženým textem připomínající nešťastnou půl noc Vánoc 1953. Realizací celého projektu byla pověřena Regionální správa majetku Českých drah v Brně. V následujících měsících pak probíhala řada i osobních jednání, nespočet telefonátů, e-mailů a faxů... až nadešel 13. prosinec adventního času roku 2011 – za účasti mnoha novinářů, televizních štábů, zpravodajů Českého rozhlasu, zástupců Českých drah a především víc než





stovky občanů z podpálavských obcí a jejich starostů, pamětníků i přímých účastníků neblahé události cestujících v onom osobním vlaku č.718. Za symbolického houkání vlaku starosta Hustopečí a starostka Šakvic sejmuli roušku z pamětní desky z černého mramoru a starovičský starosta Vladimír Drbola pod ni zavěsil věnec se stuhou Mikroregionu Hustopečska. S přibývajícemi plamínky svíček duchovní rozměr pietní akce vtiskl děkan hustopečské farnosti, dnes generální vikář brněnské diecéze Mgr. Pavel Kavka – vzpomínka a i omluva obětem, přeživším i pozůstalým, i když po 58 letech přece jen přišly. Ke cti Českých drah patří i každoroční jejich účta vyjádřená vánočním věnečkem pod pamětní deskou, a to i o letošních Vánocích.



Celé roky udržoval a doslova chránil toto pamětní místo vnuk Františka Matyáše, jedné ze starovičských obětí, a syn Marty Prokešové (Matyášové), Jiří Prokeš (1970) s manželkou Zdenou žijících právě v Šakvicích.

I oni v celém mezivánočním čase, v době Velikonoc a vůbec v čase kvetoucí přírody dodávají místu květinové aranžmá, svit plamínků svíček, udržují místo v čistotě a pořádku a trpělivě napravují řádění vandálů a různých zlodějíčků.

Mnohým z nás, i mně, přináší již minulost vždy spolehlivé, romantické, mezi poli se 7 km klikatící lokálky mezi Hustopečemi a Šakvicemi už od 18.července 1894 jistou dávku nostalgie.

Rokem 2019 dochází k modernizaci trati a k její elektrizaci (1 km staronové trati měl dle tehdejších propočtů „spolknout“ 200 milionů Kč, celkové náklady odhadovala Správa železniční dopravní cesty na 1,5 miliardy Kč; zlí jazykové tvrdí, že to bylo ještě víc, i když byl projekt spolufinancován Evropskou unií).

Jsem tu stále víc než častým cestujícím, a pomínu-li třeba jen nekoordinovanost vlaku s jízdním řádem „starovičského“ autobusu č.542. logika ne zrovna levného, už zrealizovaného záměru (nevím koho?) mně však stále nějak uniká.

Tak, jak v souvislosti s modernizací lokální tratě, především však s postupnou revitalizací a stavebními úpravami výpravní budovy šakvického nádraží napadlo nejen nás, původní iniciátory tu umístěné pamětní desky, ale i výše vzpomenutého Jiřího Prokeše, začít se zajímat o její další osud -při demontáži o její ochranu před možným poškozením, o její bezpečné dočasné depozitární uložení, a především po celé, dosti dlouho trvající rekonstrukci nádražní budovy o její staronové či zcela nové důstojné umístění...a začala nová, zase ne zrovna jednoduchá a přímočará jednání se všemi průtahy, telefonáty, planými sliby atd., zejména o místo jejího nového umístění. Námi zvažované a navrhované osazení optimální pro zaujetí pozornosti kolemjdoucích či kolemjedoucího vlaku zastavujícího ve stanici a jedoucího oběma směry nebylo možné prosadit; především pro nový, zateplený plášť budovy a spousty bůhvíčeho zapraveného pod ním. Původním dodavatelem celé této nenáročné transakce měla být nejmenovaná externí firma, tento záměr však nevyšel, a tak Správa železnic, státní organizace, které nádražní budova patří, pověřila prací spojenou s instalací pamětní desky pracovníky Správy pozemních staveb Oblastního ředitelství Správy železnic v Brně na náklady Správy železnic. To vše zase probíhalo za asistence, zejména stran kompromisního umístění pamětní desky, Jiřího Prokeše – jemu a jeho rodině patří, ať už za vše minulé, přítomné, a jak slíbil i to budoucí upřímné poděkování. Bylo dohodnuto i s Oblastním ředitelstvím osobní dopravy – východ, osobní stanice Břeclav (už se v těch jejich krkolomných institucionálních názvech nějak utápím) i pokračování každoroční tradice zavěšení vánočního věnečku pod pamětní deskou v den výročí tragédie (každý rok ho zloději ukradli už druhý den). Takže, dobrá věc se přece jen podařila a zřejmě obě strany jsme si oddechly – připomínku šakvické vánoční tragédie se podařilo zachránit a ona nezapadne v zapomnění.

**Milí čtenáři Starovičského zpravodaje, nechť Vám v těchto zvláštních časech aspoň vánoční svátky přinesou radost, pohlazení na duši a i hřejivé vzpomínky do celého nadcházejícího roku 2023**



PhDr. Ladislav Valíhrach

## TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2023

Vážení občané, zatím co na konci minulého roku jsme nemohli s určitostí tvrdit, že k Vám přijdeme do domu koledovat, letos je to podstatně lepší. Žádná omezení se zatím neklubou. Budeme věřit, že to tak zůstane a my si dovolíme v neděli 8. ledna v odpoledních hodinách zazvonit u Vašich dveří s koledou a prosbou finančního příspěvku pro potřebné. Sběrka by se uskutečnila tradičním způsobem. Za prvé **TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA ČESKÉ CHARITY** na pomoc potřebným a za druhé do jiné kasičky **NOVOROČNÍ FARNÍ SBÍRKA** na podporu aktivit našeho kostela sv. Kateřiny. Děkujeme Vám všem naši občané za dosavadní přízeň jménem Charity Břeclav a místní farnosti. Věříme, že nám svou přízeň zachováte a neodmítnete nás ani v roce 2023. Vám všem, kteří nás vítáte s úsměvem a neodmítáte nás, veliké Pán Bůh zaplať...

Aktuální informace o sbírkách naleznete včas v informační tabuli obecního úřadu a kostela sv. Kateřiny. Také budeme informovat místním rozhlasem.

Můžete také přispět ON-LINE NA SBÍRKOVÝ ÚČET TŘÍKRÁLOVKY s variabilním symbolem pro Břeclav a okolí – 66008822/080, VS: 77706300, nebo na [www.trikralova-sbirka.cz](http://www.trikralova-sbirka.cz)

Více informací o tříkrálové sbírce v Břeclavi a okolí najdete na: [www.breclav.charita.cz](http://www.breclav.charita.cz)

**KRÁSNÉ A RADOSTNÉ SVÁTKY VÁNOČNÍ PROŽITÉ V KRUHU RODINY  
A ŠTASTNÝ ROK 2023  
VÁM VŠEM  
SRDEČNĚ PŘEJÍ KOLEDNÍČCI.**

Anna Haluzová,  
místní asistent pro sbírky







## Nahlédnutí ke Kadetům

A zase jeden rok u konce. Rok, který byl z pohledu nás divadelníků plodný. Po dvou covidových, na kulturu chudobných letech jsme zase něco pořádného vytvořili. Tím nezlehčuji, ba naopak, velmi chválím, loňské divadlo našich dětí, kterým všechny v režii Lenky Krůzové, koncem roku mile překvapily a náramně pobavily a to hrou „DVA TOVARYŠI“ jejich prvním velikým divadlem, které zvládli bravurně...

My jsme si užili tři a půl měsíce zkoušek s celovečerní hrou Petra Tomšů, **SLAVÍCI Z MADRIDU**. Správně celovečerní, protože včetně přestávky zabrala tři hodiny. To bylo nějakého textu a tím pádem učení. Nebylo to vůbec lehké, jak už jsem psala dříve, protože nás provázely nemoci, především covid, který ještě na jaře pěkně řádl... Však na konci tohoto roku si troufám napsat, že ten čas této hře věnovaný, stál za to. S touto detektivní komedií jsme nepobavili jenom na jaře diváky na naší domovské scéně, ale po oprášení hry na podzim, také v okolí. Když jsme začali zkoušet, tak se nám hra nějak moc nezamlouvala. Říkali jsme si, jestli má cenu věnovat tolik času soudobé komedii, o které nevíme, jak ji diváci od nás přijmou. Jestli se vůbec dokážeme do tohoto žánru vpravit. A ostatně říkala jsem, že je to hloupost. Naši diváci jsou zvyklí, že je bavíme klasikou, anebo scénkami ze života našich stařečků. Chtěli jsme však opět pobavit, protože, jak říkám, vážné věci se nezamějíme. Zvláště v dnešní době je o to víc třeba, aby člověk do sebe vlil trochu optimismu a odlehčení. A tu se to humornými replikami jen hemžilo. Tak snad... Člověk se potřebuje smát, jak nás následně všude diváci přesvědčili. Trudných a vážných chvil má každý ve svém životě dostatek. Proč tedy nezkusit i něco nového. Však ono to nějak dopadne...

Tak tedy na jaře **23. a 24. dubna** jsme pobavili přes **200 diváků** v našem kulturním domě. Na představení k nám jezdí hodně přespolních diváků. Na základě toho jsme také dostali nabídku, abychom zahráli naši novou hru také u nich. Domluvili jsme si „šňůru“ čtyř podzimních představení.

V pořadí jako první, a to v sobotu **8. října** jsme rozesmáli diváky v **šakvické Orlovně**. Dále měly být **22. října Dolní Kounice**, avšak pro nemoc herce jsme jejich přání nemohli splnit. Vážíme si pozvání na divadelní přehlídku „**ŠMARDOVO SOUSEDSKÉ DIVADLO**“ v **Hustopečích**, kde býváme častými hosty. Tuto přehlídku slovem zahájila a přivítala diváky paní starostka Mgr. Hana Potměšilová. Velmi nás potěšila její slova, že my jsme ti opravdoví sousedé a také, že nikdy diváky nezklameme. A tak jsme měli tu čest zahájit v pátek **4. listopadu** tuto přehlídku. Shodou okolností před osmnácti lety jsme to byli také my, kdo přehlídku zahajoval poprvé pod názvem „Šmardovo sousedské divadlo“ s naší proslulou hrou „Maryša“. Do té doby měla přehlídka název „SOUSEDSKÉ DIVADLO“. Nový název jí byl dán na počest zemřelého pana učitele Antonína Šmardy. Všem starším známého hudebníka, varhaníka, ředitele LŠU v HUSTOPEČÍCH a mám dojem, také zakladatele této divadelní přehlídky... Hned na druhý den **5. listopadu** po úspěchu v Hustopečích jsme po obědě odjížděli autobusem plným kromě nás také veškerého herberku (praví kočovní herci), do **Měnína**. Když nás

tamní starosta zcela zaplněnému sálu uváděl, řekl, že jejich kinosál zatím vždycky hostil jen tak nanejvýš tři herce. Však ze Staroviček přijel plný autobus. Sice nás bylo dohromady dvacet, ale válenda, křesla, bar, recepce a vše ostatní bylo v autobuse nakopec... Mohu říct, že takové ovace a potlesk ve stoje, je veliká náplast na všechny trable kolem divadla a ta největší odměna. Užili jsme si to úplně všude. A ta neustálá děkování jednotlivců osobně, mobilem i SMS zprávami se nedají ničím nahradit. Když vám řekne maminka tří malých dětí, že měla špatný, dlouhý den v práci a bolela ji hlava a my jsme ji tak rozesmáli a zpravili náladu, že ji vše přebolovalo, tak to přece za to stálo. Když vám řeknou pořadatelé ve městě, že mívají na hostování profesionální herce a mnohdy jsou z nich diváci rozpačití a my takhle pobavíme, není co dodat. Když vám napíše vedoucí boleradického divadla, že slyšela v Hustopečích na naši hru samou chválu a že doufá, že jim nedáme košem a přihlásíme se konečně na jejich Jarní přehlídku, tak snad si můžeme myslet, že dobře reprezentujeme naši obec. Nakonec, když vám ještě po týdnu znovu děkuje do telefonu mladý starosta Měnína a řekne, že u nich z našeho představení pořád žijí... A tak nás blaží u srdíčka, že kromě letošního jara, jsme během tří podzimních večerů zpravili náladu a rozesmáli dalších nejméně **350 diváků**, kteří jsou zvyklí na profíky. My obyčejní **Kadeti ze Štarviček**...

Také v květnu letošním **jubilantům** jsme přispěli svou troškou do mlýna. Nazkoušeli jsme si pro ně humornou scénku ze života našich stařečků, i se speciálním kupletem složeným přímo na toto odpoledne. Snad jsme je také pobavili.

Koncem května konferoval Joža Panic, tedy opět Kadet „**SETKÁNÍ HARMONIKÁŘŮ**“, což si také dovolím k naší činnosti připočítat.

V listopadu jsme přijali pozvání od našich divadelních kolegů z Louky na horňácku. Slavili 100 let louckého divadla. Oslavy byly mohutné a žila jimi celá obec. Shlédlí jsme také jejich novou hru **ROZBITÉ DEMIŽONY**. Byla velmi zdařilá. Ono jak se něco umí dobře zahrát v nářečí a ještě vesničany, tak to nemá chybu...

Rádi bychom pro místní příznivce udělali daleko víc. Měli jsme v úmyslu ještě na poslední chvíli po podzimní „šňůře“, nastudovat vánoční představení za účasti dětí. Jenže je to problém. Dětské besídky, různá vystoupení, která se kryjí s minimem volných víkendů kulturního domu, což je veliký problém, nám to neumožnilo. Zrovna tak uskutečnění derniéry našich Slavíků. Snad i tak jsme to letošní **25. výročí Kadetu** jen tak nezahodili...

Přece jen jsme na konci roku našli okénko v rozvrhu kulturního domu a můžeme si dovolit Vás pozvat ještě v zimním období před postní dobou na další zábavu.

**RÁDI BYCHOM OBČANY POZVALI NA NOVÉ DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ, KTERÉ ZAČÍNÁME STUDOVAT. CHCEME HO UVÉST „NA VOSTATKY“. JE TO DALŠÍ VESELOHRA Z PERA PETRA TOMŠŮ, AUTORA SLAVÍKŮ Z MADRIDU. TAK JESTLI NÁS NEMOCI NESKOLÍ, BUDEME SE NA VÁS TĚŠIT 18.2. a 19.2. 2023 V NAŠEM KULTURNÍM DOMĚ.**

Anna Haluzová

**PODĚKOVÁNÍ: DIVADELNÍ OCHOTNICKÝ SPOLEK KADET DĚKUJE MÍSTNÍM MYSLIVCŮM ZA OCHOTU A VÝMĚNU TERMÍNU ZA ÚČELEM PŘEDSTAVENÍ V KULTURNÍM DOMĚ.**

*Krásné a radostné Vánoce, hodně zdraví,  
lásky a štěstí do Nového roku 2023  
přeje svým příznivcům a všem občanům  
divadelní ochotnický spolek Kadet.*





Po krásných úspěších v uzlování na začátku roku jsme se začali připravovat na závody s vodou. Do družstva se k nám přidali sourozenci od starších kluků, většinou to byly holky, což jsme byli moc rádi, protože většinou holky bývají hodnější...

Nové členky jsme začali seznamovat s hasičskou technikou, zkusily si štafetu 4x60 metru, která je moc bavila. Dále si také zkusily útok, ze kterého měly trochu strach, ale byly moc šikovné. Nesmíme zapomenout také na naše starší kluky, kteří byli moc ochotní a vše holky naučili a předali jim své zkušenosti. Bohužel jsme letos s velkými kluky stihli jen jedny závody a to ve **Velkých Bílovicích**, kde se klukům první útok nepovedl, kvůli závadě na stroji ale do druhého pokusu jsme vše vyřešili a opravili. Ale i tak to kluci už nedohrnali na medaili. Nastaly **prázdniny**, kde jsme strávili s menšími dětmi přespání na hasičce. Pro děti jsme naplánovali stezku odvahy, krásnou pohádku, **vyjížďku Liazkou** a krásná procházka na místní rozhlednu. Zbytek prázdnin jsme měli volno. Po prázdninách jsme zase začali trénovat, protože nás čekali poslední závody v útok. Na závody do **Vlasatic** jsme jeli s menšími holkami, aby si také vyzkoušely aspoň jedny závody. Nevěřili by jste, jak byly holky šikovné. Po krásném výkonu si samozřejmě zasloužily odměnu a to výlet. Na slibovaný **výlet do Jihlavy** jsme měli po cestě navštívit hasičské muzeum v Miroslavi, ale po komplikaci s roztoči na starých technikách nás muzeum kontaktovalo, že se moc omlouvají, ale že naši domluvenou prohlídku musí zrušit. Tak jsme hledali náhradní program a napadlo nás navštívit **hasičskou stanici profesionálních hasičů v Jihlavě**. Když jsme přijeli do areálu stanice a vystoupili z autobusu, mysleli jsme si, že jsme někde na severním pólu. Kluci hasiči nás hned pozvali dál a začali nám vyprávět o technice, kterou měli na stanici. Ukázali nám nůžky na vyprošťování osob z havarovaných vozidel a mnoho dalšího vybavení. Po větě hasičů „**Můžete si vyzkoušet vlézt do všech aut, co tu máme**“ se všichni rozběhli po stanici a vlezli do všeho, co tam bylo. Spokojenost dětí byla vidět každým coulem. To ale nebylo všechno, co jsme na hasičské stanici mohli zažít. Po prohlédnutí všech aut nás páni hasiči vzali na prohlídku, kde odpočívají před zásahy, dále nám ukázali hasičskou tyč a dovolili nám se po ní sklouznout. Někteří se museli překonat, ale zdárně to zvládli. Nebyli nadšené jen děti, ale i jejich maminky. Dále nám ukázali tělocvičnu, dílnu a také prádelnu na hadice. Mnozí by si mysleli, že se hadice hodí do klasické pračky na 60 stupňů ale to není vůbec pravda. Musí každou hadici drhnout ručně. Po asi dvou hodinové prohlídce, kdy jsme se chystali, že se vyfotíme na rozloučenou, byl hasičům vyhlášen výjezd. Tak jsme ještě stihli vidět ostrý výjezd jednotky.

Dále náš výlet pokračoval do **jihlavského zoo**. V Zoo jsme si dali rozchod, aby si ji každý mohl projít svým tempem. I když byla zima, tak jsme si celý výlet nesmírně užili. Tímto bychom chtěli poděkovat **panu Šafaříkovi** za jeho služby a bezpečnou cestu.

Po tomto krásném výletě nás čekal další složitý úkol a to **nábor nových mladých hasičů**, který se konal v pondělí 19. 9. 2022 na hasičské zbrojnici. Na nábor přišlo **12 nových dětí**. Rodičům jsme sdělili, co náš kroužek obnáší a co vše budeme s dětmi dělat. Později po tomto náboru se k nám ještě připojilo pár nových dětí. S dětmi jsme se postupně začali seznamovat a postupně probírat problematiku hasičiny, např. první pomoc, požární ochranu, jednoduché základní uzly atd. Celkem nyní máme **25 dětí**. Nyní se pečlivě připravujeme na zimní soutěže v uzlování, na které děti trénují jednotlivé uzly, které budou na soutěži.

Také nás navštívil **Mikuláš**, jelikož děti jsou sice zlatíčka, ale hodné pořád nejsou, tak je čerti museli trochu postrašit, ale zároveň také samozřejmě odměnit sladkostmi za jejich snahu a píli.

Petra Hanáčková

## Zprávičky po našem (po mém) XXI.

➤ Tož, nakonec to na té vobci dopadlo tak, jak to dopadlo. Esí spravedlivě, toť votázka. To ať si posodí každé sám. Já se na nejaké čas vodmlčím. Dám tak prostor tem druhém. Tož tak.

Přeju vám všeckém enom to dobrý. A nebojte se povidat svůj názor nahlas. Mějte se

(TD)

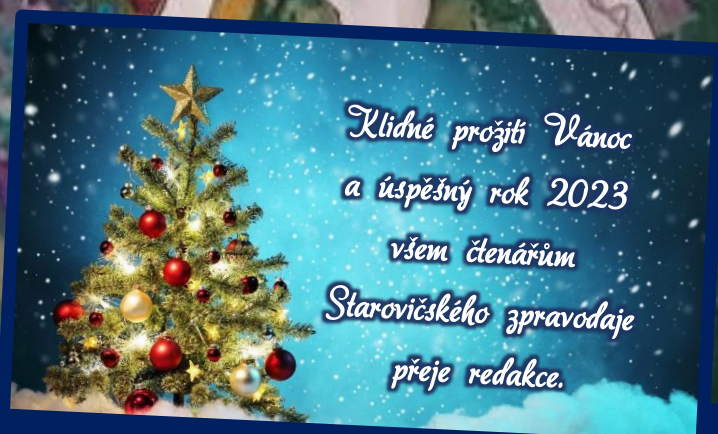


## HUMOR s Romanem Ernestem

„Nezlobte se, holky, já už ale půjdu; už se mi párkrát stalo, když jsme se tu tak zastavily na slovíčko, že mezitím mi v tašce zkyslo mlíko,..., a já dnes doma potřebuju sladký!“







**STAROVIČSKÝ ZPRAVODAJ - PROSINEC 2022 / ČÍSLO 97.** Vydavatel: Obec Starovičky, Starovičky 43, PSČ 691 68. Web. stránky: [www.starovicky.cz](http://www.starovicky.cz).

Zaevidováno pod ev. č.: MKČR E 20321. E-mail: [zpravodaj.starovicky@seznam.cz](mailto:zpravodaj.starovicky@seznam.cz). Náklad 380 ks, výtisk je neprodejný. Za podepsané příspěvky odpovídá autor. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky zkrátit a jazykově upravit, obdržené materiály neuveřejnit, důvody neuveřejnění nesdělovat. Termín další uzávěrky je **10. 2. 2023**. Příspěvky zasílejte na e-mail: [zpravodaj.starovicky@seznam.cz](mailto:zpravodaj.starovicky@seznam.cz) nebo do kanceláře OÚ Starovičky.

Redakce: Iva Horáková (IH), Hana Kapustová (HK). Grafická úprava: Vlastimil Ovísek. Tisk: Tiskárna Brázda, [www.tiskarnabrazda.cz](http://www.tiskarnabrazda.cz).

Na vydání tohoto čísla se autorsky podíleli: Vladimír Drbola (VD), Mgr. Dana Walterová (Wal), Petra Novotná (Nov), Mgr. Ivana Bajková (Baj), Bc. Marcela Kingová (King), Mgr. Dominika Francová (Fra), Hana Harthová (HaHa), Tomáš Dolák (TD), Ing. František Kadrnka (Kafr) a další podepsaní autoři příspěvků. Foto na titulní straně - Adventní vystoupení: Bc. Josef Janoušek, foto z dronu – vánoční strom: Alexandr Mandát.